

*Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Općina Lukavac
Općinsko Vijeće*

Lukavac, 10.06.2013.godine

SLUŽBENI GLASNIK OPĆINE LUKAVAC

2013.godina

Broj: 5

Akti Općinskog vijeća

1. *Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o obavljanju volonterskog rada nezaposlenih lica VII stepena visoke stručne spreme*
2. *Odluka o izmjeni Odluke o prihvatanju kredita Evropske investicijske banke (EIB) za projekat vodovod i kanalizacija u F BiH*
3. *Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u općini Lukavac za razdoblje od 2013.-2017.godine*
4. *Zaključak o neprihvatanju ponude od strane Grahić (Hazim) Nedima iz Puračića za preuzimanje iz njegovog posjeda neizgrađenog građevinskog zemljišta broj:02-31-3-735/ 13 od 17.05.2013.godine*

*Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
Općina Lukavac
Općinsko vijeće*

---

*Broj: 01-02--1-809/13
Lukavac, 31.05.2013.godine*

Na osnovu člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06), člana 32. Statuta općine Lukavac – prečišćeni tekst („Sl. glasnik općine Lukavac“, broj 5/08), Općinsko vijeće Lukavac na 7. redovnoj sjednici održanoj dana 31.05.2013.godine, donijelo je

*O D L U K U
o izmjeni i dopuni Odluke o obavljanju volonterskog rada nezaposlenih lica VII
stepena visoke stručne spreme*

Član 1.

U Odluci o obavljanju volonterskog rada nezaposlenih lica VII stepena visoke stručne spreme („Sl. glasnik općine Lukavac“, broj 1/12), u članu 2. alineja 3., iza teksta „imaju prebivalište na području općine Lukavac najmanje godinu dana“, dodaje se zarez a iza zareza tekst „odnosno najmanje tri mjeseca ukoliko se radi o povratničkoj populaciji ili licima koja su imala prebivalište na području općine Lukavac, a koja su iz objektivnih razloga odjavljena u trajanju ne duže od tri mjeseca“.

Član 2.

Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku općine Lukavac“.

*Predsjedavajući
Općinskog vijeća*

Dr. Dževdet Osmanbegović s.r.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
Općina Lukavac
Općinsko vijeće

Broj: 01-02-1-814/ 13
Lukavac, 31.05.2013.godine

Na osnovu člana 40. Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 86/07, 24/09 i 45/10) i člana 32. tačka 6. Statuta općine Lukavac – prečišćeni tekst („Sl. glasnik općine Lukavac“, broj: 5/08), Općinsko vijeće Lukavac na 7. redovnoj sjednici održanoj dana 31.05.2013.godine, donijelo je

O D L U K U
o izmjeni Odluke o prihvatanju kredita Evropske investicijske banke(EIB) za projekat vodovod i kanalizacija u FBiH

Član 1.

U Odluci o prihvatanju kredita Evropske investicijske banke (EIB) za projekat vodovod i kanalizacija u FBiH („Sl. glasnik općine Lukavac“, broj: 1/ 12), u članu 1. mijenja se tekst:

„u iznosu od 8.775.000,00 KM (osam miliona sedamsto deset i pet hiljada, 00/ 100 konvertibilnih maraka) što odgovara iznosu od 4.500.000,00 EUR (četiri milionapetstotinahiljada, 00/ 100 EUR) po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine“ i glasi:

„ u iznosu od 3.350.000,00 EUR-a (trimilionatristotinpedesethiljada eura).“

Član 2.

U članu 3. Odluke, stav 1. alineja 3. mijenja se tekst u zagradi „dogovara se prije isplate tranše“ i glasi:

„dogovara je prije isplate tranše Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva“.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavlјivanja u „Službenom glasniku općine Lukavac“.

**PREDSJEDA VAJUĆI
OPĆINSKOG VIJEĆA**

Dr. Dževdet Osmanbegović s.r.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
Općina Lukavac
Općinsko vijeće

Broj: 01-44-805/13
Lukavac, 31.05.2013. god.

Na osnovu člana 29. stav 1. tačka 2., člana 174., stav 4. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine FBiH", broj: 39/03, 22/06 i 43/10), člana 16. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine FBiH", broj: 64/09) i člana 45. Statuta Općine Lukavac ("Službeni Glasnik Općine Lukavac", broj: 5/08), Općinsko vijeće Lukavac na 7. redovnoj sjednici održanoj dana 31.05.2013. godine, donijelo je

**PROGRAM
RAZVOJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
NA PODRUČJU OPĆINE LUKAVAC ZA PERIOD 2013.-2017.**

UVOD

Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća općine Lukavac (u daljem tekstu: Program razvoja), pored Procjene ugroženosti i Plana zaštite i spašavanja općine Lukavac od prirodnih i drugih nesreća, predstavlja jedan od osnovnih planskih dokumenata u kojima se utvrđuje organizacija i način funkcionisanja sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na području Općine.

Prilikom izrade Procjene ugroženosti Općine od prirodnih i drugih nesreća izvršena je analiza trenutne organizovanosti i sposobljenosti snaga za zaštitu i spašavanje, procjenjene su opasnosti koje na području Općine mogu ugroziti ljude i materijalna dobra, snage i sredstva koje se u datom momentu mogu staviti na raspolaganje u svrhu provođenja mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.

Programom razvoja Općine i drugim planskim dokumentima koji će biti doneseni, osigurat će se neprekidan planski proces razvoja cjelovitog sistema zaštite i spašavanja na području Općine, čime će se:

- unaprijediti provođenje i primjena Zakona o zaštiti i spašavanju i drugih zakonskih i podzakonskih propisa koji uređuju tu oblast,
- stvoriti uslovi za dugoročno planiranje reorganizacije i razvoja struktura civilne zaštite, njihovo opremanje, obučavanje i uvježbavanje za provođenje preventivnih i operativnih mjera zaštite i spašavanja,
- osigurati racionalna, ravnomjerna, ekonomična i efikasna upotreba snaga i sredstava u akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara,
- obezbijediti bolja sigurnost ljudi i imovine na području Općine, te uslovi za brži i efikasniji oporavak od posljedica nastalih djelovanjem prirodnih i drugih nesreća,
- stvoriti potrebne pretpostavke za blagovremeno pružanje pomoći susjednim i drugim Općinama pogodjenim prirodnim i drugim nesrećama, uz uspostavljanje međusobnih odnosa koji će omogućiti da i općina Lukavac

- zatraži i dobije pomoć drugih općina, u slučajevima ugrožavanja i djelovanja prirodnih i drugih nesreća,*
- *obezbjediti pravovremeno, stručno i efikasno izvršavanje zadataka iz oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara koje pred strukture Civilne zaštite postave strukture Civilne zaštite Tuzlanskog kantona i Federacije BiH.*

Veliki pomaci u razvoju političkih i ekonomskih odnosa sa susjednim zemljama u zadnjih nekoliko godina i težnja svih zemalja Zapadnog Balkana da se pridruže zajednici evropskih država neminovno vode ka uspostavljanju relacija za ostvarivanje saradnje u odgovoru na katastrofe koje su česte na ovom području, kako na formalnoj i dobrosusjedskoj osnovi, tako i na institucionalnom regulisanju te saradnje između država ovog regiona. Sporazumi o uzajamnoj pomoći u slučajevima katastrofa već su potpisani sa Republikom Hrvatskom, Republikom Srbijom, Republikom Makedonijom, a očekuje se da se taj sporazum uskoro potpiše i sa Republikom Slovenijom.

Posljedica uvezivanja zemalja ovog regiona na polju pružanja pomoći u katastrofama ne bi trebalo biti zaustavljanje razvojnog planiranja na lokalnom nivou, nego, naprotiv omogućavanje ostvarenja takve koncepcije u što kraćem vremenu, koristeći iskustva iz okruženja, a i šire. U nastojanjima ka većoj decentralizaciji države, Općine trebaju djelovati u skladu sa svojim zakonskim odgovornostima i povrh svega, stvoriti prilike za bolji život građana i u skladu s tim, stvoriti sistem zaštite i spašavanja na nivou Općine koji će biti garant za blagovremen, stručan i efikasan odgovor na udar neke od prirodnih i drugih nesreća koje mogu zadesiti lokalnu zajednicu.

Kako bi se izbjegle terminološke zabune, treba objasniti značenje osnovnih pojmova koji se pojavljuju u ovom Programu:

Zaštita i spašavanje: programiranje, planiranje, organizovanje, obučavanje i osposobljavanje, provođenje, nadzor i finansiranje mjera i aktivnosti za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća s ciljem spriječavanja opasnosti, smanjenja broja nesreća i žrtava, te otklanjanje i ublažavanje štetnih djelovanja i posljedica prirodnih i drugih nesreća.

Mjere zaštite i spašavanja: organizovane radnje i postupci preventivne i operativne naravi, koje pripremaju i provode tijela uprave i druga tijela vlasti i pravne osobe.

Organizacija Civilne zaštite: obuhvata ličnu i uzajamnu zaštitu građana, mjere zaštite i spašavanja, štabove civilne zaštite, povjerenike civilne zaštite, službe zaštite i spašavanja, jedinice civilne zaštite, rukovođenje i upotreba snaga i sredstava civilne zaštite. U organizaciju civilne zaštite spada i Služba za civilnu zaštitu općine čiji su položaj, ovlasti i odgovornosti propisane zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i drugim zakonima, propisima i općim aktima.

Civilna zaštita: organizovani oblik zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nesreća, u skladu sa Zakonom i drugim propisima i općim aktima.

Programom razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća općine Lukavac određuju se ciljevi, politika i strategija razvoja zaštite

i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća za period od 5 (pet) godina. Prilikom izrade Programa razvoja korištena je Strategija razvoja općine Lukavac 2011- 2020. godine iz koje su strateški ciljevi i programski zadaci iz oblasti zaštite i spašavanja našli svoje mjesto u ovom Programu.

1. VIZIJA RAZVOJA

Reorganizacijom i uvezivanjem postojećih upravnih i operativno-stručnih službi Općine, štabova, službi i povjerenika civilne zaštite, te značajnijim uključivanjem preduzeća i građana u sistem (strukture) zaštite će se stvoriti uslovi za provođenje preventivnih i operativnih mjera iz oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

Popunjavanjem, opremanjem, obukom i uvježbavanjem struktura civilne zaštite organizovati mobilne, efikasne, racionalne i ekonomične snage spremne da blagovremeno odgovore na prijetnju od prirodnih i drugih nesreća u fazi neposredne opasnosti, fazi spašavanja i fazi otklanjanju ili ublažavanju posljedica djelovanja prirodnih i drugih nesreća.

Razvoj sistema za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i provođenje mjera zaštite i spašavanja od općeg su interesa za općinu Lukavac.

U slučaju pojave prirodne i druge nesreće svako je dužan pomagati u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima.

Razvoj sistema za zaštitu i spašavanje života i zdravlja ljudi i njihovo spašavanje, zbrinjavanje i liječenje utvrđuje se kao prioritet i obaveza svih nosilaca zaštite i spašavanja u odnosu na sve druge zaštitne i spasilačke aktivnosti koje se planiraju i provode.

Snage i sredstva za zaštitu i spašavanje organizovati na način da se blagovremeno i efikasno može pružiti pomoć ugroženom stanovništvu i pristupiti zaštiti i spašavanju materijalnih dobara na teritoriji općine Lukavac, a po potrebi i na teritoriji drugih općina pogodjenih djelovanjem prirodnih i drugih nesreća.

CILJEVI RAZVOJA

Prvi strateški cilj:

U cijelosti na prostoru Općine uvezati sve snage zaštite i spašavanja i integrisati u jedinstven sistem zaštite i spašavanja koji će biti u stanju da djeluje i odgovori na sva potencijalna ugrožavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području Općine, te da blagovremeno pruži pomoć drugim ugroženim Općinama.

Drugi strateški cilj:

Stalnom dogradnjom sistema zaštite i spašavanja i permanentnim obukama i edukacijama omogućiti da se svaki građanin može uključiti na provođenju preventivnih i operativnih mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

Treći strateški cilj:

Sistemskim mjerama Općine i Tuzlanskog kantona dugoročno riješiti pitanja odlaganja komunalnog, klaoničkog, građevinskog, farmaceutskog, hemijskog i drugih vrsta otpada, na ekonomski održiv način i u skladu sa zaštitom čovjekove okoline.

Četvrti strateški cilj:

Provodenje preventivnih i operativnih mjera zaštite i spašavanja od općeg je interesa za općinu Lukavac, te će stoga njihovo finansiranje biti prioritet Općine u obimu znatno većem nego do sada, koji će se realizovati obezbjeđenjem posebnih sredstava iz budžeta Općine, sredstvima od posebne naknade za zaštitu i spašavanje i sredstvima od pomoći viših nivoa vlasti i donatorskim sredstvima.

2. Izvod iz Procjene ugroženosti

Procjenjivanje ima za cilj sagledavanje i analiziranje svih pitanja vezanih za izradu planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i to:

- rizici, odnosno uzroci koji mogu dovesti do nastanka prirodnih i drugih nesreća na području općine Lukavac;
- posljedice koje mogu nastati po ljudi i materijalna dobra;
- utvrđivanje odgovarajuće organizacije zaštite i spašavanja u cilju sprečavanja nastanka nesreća, odnosno na spašavanju ljudi i materijalnih dobara;
- procjena potreba i mogućnosti u osiguravanju ljudskih i materijalnih potencijala potrebnih za ostvarivanje procijenjene organizacije zaštite i spašavanja.

Procjena ugroženosti se izrađuje na temelju svih raspoloživih podataka o prirodnim i drugim nesrećama koje su se u predhodnom razdoblju dešavale ili se mogu, u narednom periodu desiti na području Općine, posljedicama koje su nastajale ili koje mogu nastati, naučnim, tehničkim ili drugim saznanjima i dostignućima i drugim stručnim podlogama koje su korištene ili se mogu koristiti za procjenjivanje pojedinih prirodnih i drugih nesreća.

Procjena ugroženosti općine Lukavac je rađena na osnovu slijedećih elemenata:

- prirodno - geografskih karakteristika područja Općine: geografski položaj, reljef, veličina područja, geološko - hidrološki, orografski, klimatski i seizmički uslovi i njihov uticaj na pojavu prirodnih i drugih nesreća;
- uzroka i pojava koje mogu dovesti do nastajanja prirodnih nepogoda koji obuhvataju vrste i stepen opasnosti od nastajanja prirodnih nepogoda, učestalost pojavljivanja, intenzitet djelovanja, vrijeme trajanja i moguće posljedice po ljudi i materijalna dobra;
- vrste i količine opasnih materija koje se koriste u tehnološkom procesu preduzeća i drugih pravnih lica na području Općine, a koja mogu izazvati nastajanje prirodnih i drugih nesreća većih razmjera;
- ekonomski i urbane izgrađenosti područja Općine: saobraćajni i drugi sistemi, broj i raspored stambenih zgrada i drugih objekata i uticaj stambene izgrađenosti na organizaciju zaštite i njeno provođenje;
- strukture i teritorijalni raspored stanovništva; vrste, količine i vrijednosti značajnih materijalnih dobara koja mogu biti ugrožena prirodnim i drugim nesrećama;
- stanja organizovanosti i ostvarivanje postojeće zaštite, a naročito preventivne problemi u funkcionisanju zaštite;
- mjera za učešće u zaštiti u toku djelovanja prirodne nepogode;
- stanja snaga civilne zaštite i drugih snaga i sredstava koja se mogu angažovati na zadacima zaštite od prirodnih i drugih nesreća u općini, preduzećima, mjesnim zajednicama i drugim pravnim licima.

2.1. Procjena ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća većih razmjera

Procjena ugroženosti područja općine Lukavac od prirodnih i drugih nesreća je planski dokumenat koji, na temelju naučnih i statističkih saznanja iz različitih oblasti (meteorologija, seizmologija, geografija, geologija, ekologija i dr.) analizira prirodne i druge nesreće koje bi mogle zadesiti područje Općine. Zbog skoro svakodnevnih promjena u elementima koji utiču na povredivost jedne teritorije od prirodnih i drugih nesreća (prirodnih i antropogenih), ovaj dokument je potrebno stalno ažurirati, kako bi se uticaji tih elemenata iskoristili za donošenje što kvalitetnijih planova zaštite i spašavanja.

Na osnovu tih saznanja procijenjeno je da područje općine Lukavac najviše ugrožavaju i mogu najviše šteta izazvati slijedeće prirodne i druge nesreće:

- *prirodne nesreće - potresi, poplave, klizišta i odroni, grad, oluja, suša, mraz sniježni nanosi, epidemije i epizootije raznih bolesti ljudi i životinja, kao i veliki broj biljnih bolesti i štetočina.*
- *tehničko-tehnološke nesreće - požari, pucanje brane na hidroakumulaciji, radioaktivno i drugo zagadživanje vazduha, zemljишta i namirnica.*
- *ostale nesreće: saobraćajne nesreće u drumskom i željezničkom saobraćaju, akcidentne situacije u privrednim subjektima i nesreće od NUS-a i MES-a*

2.1.1. Prirodne nesreće

Poplave

Veliki broj većih i manjih potoka i rječica, te veliki nagib terena i njihovo slivno područje u uslovima obilnih kišnih padavina i topljenja snijega prouzrokuju spiranje zemljишta u gornjim i srednjim tokovima i plavljenje zemljишta u donjem toku, nanoseći velike materijalne štete i ugrožavanje ljudskih života. Sve to, uz povećano ispuštanje vode iz HA "Modrac" u takvim uslovima izaziva izlivanje velikih količina vode iz korita rijeke Spreče i njeno plavljenje poljoprivrednog zemljишta, stambenih, privrednih i infrastrukturnih objekata. Najveće poplave u zadnjih 10 godina zabilježene su 2001, 2005, 2009 i 2010. godine, u kojima su pričinjene materijalne štete u vrijednosti većoj od 16.970.386,61 KM. Poplavama koje izaziva rijeka Spreča, Turija, Jala kao i neuređena korita potoka u MZ-a Kruševica, Dobošnica Donja, Dobošnica Donja, Gnojnice, Berkovica, Devetak, Bokavići, Briješnica Donja, Poljice Donje, Poljice Gornje ugrožavaju se poljoprivredne površine i imovina građana.

Zbog bujičastih poplava najviše su ugrožene u nizinskim dijelovima MZ-e Lukavac Grad, Devetak, Dobošnica Donja, Dobošnica Gornja, Bistarac Gornji, Bistarac Donji, Poljice Gornje, Poljice Donje, Bokavići, Modrac, Berkovica, Turija, Kruševica i Gnojnice.

Klizišta, odroni i slijeganje zemljишta

Složeni geološki sastav zemljишta na području općine Lukavac i niz stečenih faktora koje je uzrokovao čovjek svojim djelovanjem (zasjecanje padina, nekontrolisana gradnja objekata i puteva, neregulisana odvodnja površinskih i otpadnih voda) doveli su do pojave klizišta na više lokaliteta na području općine Lukavac. Veći broj klizišta je takvog obima da zahvata široka područja i pored oštećenja zemljишta, puteva, električne, vodovodne i telefonske mreže, ugrožava i oštećuje znatan broj proizvodno-poslovnih i stambenih objekata. Većina naseljenih mjesta je suočena sa klizištima i

odronima kojih je trenutno registrovano preko 20 većih i oko 80 manjih klizišta. Aktivna klizišta su evidentirana na području MZ-a: Dobošnica Gornja, Šikulje-Prline(rudne aktivnosti, "Crveno brdo", "Oštro Crveno brdo", Prline i dio MZ-e Hrvati), Poljice Gornje, Modrac,Jaruške,Orahovica,Kruševica, Brijesnica Donja, Turija, Babice, Dobošnica Donja-lokaliteti "Dolovi" i "Polje".

Odronjavanje i slijeganje zemljišta javlja se uglavnom pored saobraćajnica izgrađenih u brdskim i brdsko-planinskim područjima. Ove pojave su najizraženije na saobraćajnicama Lukavac-Gračanica u MZ-i Gnojnice, Poljice Donje, Hajdarhodžići, MZ Jaruške kod ambulante i Alića, MZ Dobošnica Donja, Agići i dr. Klizanje, odronjavanje i slijeganje zemljišta intezivirano je zbog rudarskih radova u MZ-a Šikulje-Prline, Dobošnica Donja i Hrvati, kao i za vrijeme dugotrajnih padavina, a čest uzrok je i ljudski faktor (nekontrolisana gradnja objekata bez prethodnog geomehaničkog ispitivanja zemljišta).

Zemljotresi

Analizom podataka o potresima koji su se u prošlosti dogodili na području Bosne i Hercegovine (od 1905. godine) vidljivo je da područje Općine Lukavac je bilo izloženo potresima. Ovu činjenicu potvrđuje i Studija klimatoloških, hidroloških i seismoloških karakteristika Tuzlanskog kantona koju je uradio Federalni meteorološki zavod, gdje je šire područje Općine Lukavac seizmički aktivno jer se središnjim dijelom Općine prostire tektonski rasjed koji se prostire pravcem istok-zapad. U posljednjih 100 godina na ovom području je zabilježeno sedam potresa koji su imali intenzitet veći od 4° MCS skale i to:

- 1921 godine - PURAČIĆ 5,3°*
- 1972 godine - LUKAVAC 5,3°*
- 1974 godine - DOBOŠNICA 7°*
- 1974 godine - LUKAVAC 5,4°*
- 1989 godine - LUKAVAC 4,9°*
- 1993 godine - LUKAVAC 4,7°*
- 2001 godine - LUKAVAC 4,3°*

Analizom podataka o potresima koji su se dogodili u prošlosti na području Bosne i Hercegovine (od 1905. godine) vidimo da je područje općine Lukavac bilo izloženo katastrofalnom potresu 1974. godine,kao i da je sjeverno dio Općine seizmički najugroženije područje na Tuzlanskom kantonu

Prema ovoj studiji u budućnosti se ne očekuju potresi čiji intenzitet prelazi 7,5°MCS ,ali je u preventivnom smislu potrebna stalna primjena zaštite od potresa koja će se provoditi putem adekvatne izgradnje građevinskih objekata, kao i stalnom dopunjavanju i usavršavanju prognoze nastanka zemljotresa na osnovu naučnih saznanja. Takođe, potrebno je preduzimati preventivne mjere koje će se provoditi kroz prostorne i urbanističke planove Općine uz primjenu odgovarajućih zakona i provedbenih propisa o načinu gradnje stambenih, poslovnih, industrijskih, infrastrukturnih objekata (puteva, željeznica, vodovodne i kanalizacijske mreže i sl.),čime se omogućuje i adekvatna zaštita ljudskih života.Takođe je neophodno provoditi preventivne mjere u smislu obuke građana za postupanje u slučaju nastanka zemljotresa,kao i pripremanje organizovanih snaga koje će provoditi spašavanje ugrozenih i nastradalih ljudi ,a prvenstveno organizovanje potrage i spašavanja zatrpanih u ruševinama i njihovo zbrinjavanje uz medicinski nadzor.

Sniježni nanosi

U zimskom periodu područje Općine obiluje većim sniježnim padavinama, koje su najintenzivnije u januaru i februaru. Periodi intenzivnog padanja snijega znaju biti dugi te dolazi do formiranja debelog sniježnog pokrivača, koji zatrpava saobraćajnice, blokira saobraćaj i prekomjerno opterećuje krovne konstrukcije proizvodno-poslovnih i stambenih objekata.

Imajući u vidu da je veliki broj radnika i učenika radno angažovan izvan mjesta stanovanja i da su u proizvodno-poslovnim i stambenim objektima smještena vrijedna materijalna dobra, može se konstatovati da bi kratkotrajna blokada saobraćajnica odnosno rušenje krovova imalo veoma teške ekonomske i druge posljedice.

Najugroženija područja sa sniježnim padavinama i nanosima su MZ-e na planini Ozren, Jaruške, Turija, Poljice Gornje, Poljice Donje i Kruševica. Tokom zimskog perioda na navedenim područjima može pasti 70-120 cm snijega što je dovoljno da stvori veće probleme u komunikacijama, a u nekim područjima dovede i do njihovog prekida. Najkritičniji putni pravci u zimskom periodu su: MZ-e na Ozrenu, Jaruške, Turija, Poljice Gornje, Poljice Donje i Kruševica.

Suša

Iako na području općine vlada umjereno-kontinentalna klima koja uslovjava pojavu čestih i u toku godine ravnomjerno raspoređenih padavina, posljednjih godina javljaju se sve duži sušni periodi sa visokim temperaturama, što prouzrokuje velike štete na poljoprivrednim usjevima i voću kao i nestašice vode za piće.

Mada katasfalne suše nisu česte na području općine Lukavac, količina i vrijednost materijalnih sredstava koja bi bila ugrožena i njihov značaj za zdravlje i život ljudi i životinja upućuju na potrebu realnog sagledavanja ove opasnosti i preduzimanja određenih mjera kojim bi se ublažili ili elimenisali njeni efekti.

Oluja

Na području Općine se odvijaju intezivna vazdušna kretanja. U uslovima naglih temperaturnih promjena, javljaju se olujni vjetrovi koji nanose štete usjevima, šumama, voćnjacima, električnoj i telefonskoj mreži, proizvodno-poslovnim i stambenim objektima i materijalnim dobrima u njima i ugrožavaju zdravlje i život ljudi i životinja. Olujni vjetrovi su povremeni i relativno su kratkog vremenskog trajanja i mogu zahvatiti cjelokupno područje Općine.

Grad

Grad je povremena pojava na području Općine. Kad se pojavi nanosi velike štete usjevima, voćnjacima, šumama i građevinskim objektima, a ugrožava i život i zdravlje ljudi i životinja. Pojava grada je po pravilu praćena olujnim vjetrovima, intezivnim padavinama pa se štetne posljedice po ljude i materijalna dobra povećevaju, a njihovo otklanjanje otežava.

Mraz

Najveće temperaturne razlike evidentirane u februaru ukazuju na to da je ovaj mjesec često topao i da u takvim uvjetima dolazi do prernog buđenja biljaka koje zahlađenjem i pojmom mrazeva u martu, aprilu pa čak i u maju pretrpe teška oštećenja uslijed čega smanjuju prinose ili potpuno stradaju. Najveće štete su na

poljoprivrednim kulturama i voćnjacima, a posebno su izražene u nizinskim dijelovima oko jezera i riječnih tokova.

Epidemije i epizootije zaraznih bolesti

Na području općine Lukavac posljednjih godina nisu proglašavane epidemije, zbog toga što Služba civilne zaštite zajedno sa HES-om Doma zdravlja Lukavac preventivno djeluje u sprečavanju nastanka zaraznih bolesti (prilikom prirodne nepogode, suša i obimnijih padavina)

Kalamiteti biljnih bolesti i štetočina

I pored činjenice da su na području općine prisutne pojedine vrste štetnih insekata, gljivica, glodara i drugih štetočina, može se zaključiti da, zahvaljujući dobroj opremljenosti stanovništva i drugih subjekata, sredstvima za suzbijanje ovih napasnika i zaštitu bilja, u normalnim uslovima snabdjevenosti nema opasnosti od ozbiljnijeg ugrožavanja bilja i nastajanja katrastofalnih šteta.

Poslednjih godina povećan je interes građana za podizanjem nasada voća svih vrsta na većim površinama što izaziva potrebu veće edukacije kod upotrebe zaštitnih sredstava u cilju dobijanja plodova neškodljivih za upotrebu i zaštite od kontaminacije tla, izvorišta vode, vodotoka i drugih eko sistema

2.1.2.Tehničko-tehnološke nesreće

Požari

Sa aspekta požarne osjetljivosti i zaštite od požara područje Općine karakteriše postojanje velikih šumskih kompleksa, velikih površina pod usjevima kao i razvijena i raznovrsna industrijska i zanatska djelatnost (industrijska zona grada) i velika gustina objekata u svim naseljima na području Općine. U požarima 2000. godine izgorile su velike površine šuma i niskog rastinja, te mladi nasadi u rejonu Svatovca, Vjenca kao i planine Ozren. Požarni rizik u industriji i zanatstvu je veliki zbog upotrebe velikog broja zapaljivih materija, a dodatno ga uvećava i veliki broj benzinskih pumpi na malom prostoru. Ipak, u zadnjih 10-tak godina nisu se desili požari velikih razmjera ni na industrijskim ni na stambenim objektima.

Većina i stambenih i industrijskih objekata je građena od čvrstih materijala (cigla, beton), a dobra mreža puteva u svim naseljenim mjestima omogućava prilaz svim objektima u slučajevima potrebe za protipožarnim dejstvom. Svako naseljeno mjesto ima vodovodnu infrastrukturu, ali se količine vode u ljetnim mjesecima znatno smanjuju, pa je potrebno odrediti alternativne izvore vode za potrebe gašenja požara (alternativna rezerva vode hidroakumulacija Modrac).

Prema tome, požarom su ugrožena velika materijalna dobra i veliki broj ljudi koji bi se po osnovu rada ili stanovanja zatekli na požarom zahvaćenom području.

Rušenje brane na hidroakumulaciji

Hidroakumulacija "Modrac" je nastala izgradnjom armirano-betonske brane na rijeci Spreči i potapanjem doline ove rijeke na njenom nazužem dijelu, u mjestu

Modrac. Pored velike koristi koju privreda šireg područja ima od hidroakumulacije evidentna je i velika opasnost za ljudе i materijalna dobra nizvodno od brane, u slučaju njenog rušenja.

U ugroženoj poplavnoj zoni na području općine Lukavac nalaze se velike površine kvalitetnog obradivog zemljišta, važne putne i željezničke komunikacije kao i veliki broj proizvodno-poslovnih, energetskih i stambenih objekata.

Najveće štete nanio bi poplavni talas čija bi visina varirala u zavisnosti od profila riječne doline i iznosila bi za najtežu varijantu 11,5 m na 1 km nizvodno od brane do 8,75 m na profilu Berkovice i 14,55 m ispred ulaza u općinu Gračanica, krećući se brzinom od 40 m/sec neposredno ispod brane do 4,4 m/sec kod ušća Spreče u Bosnu. Put od brane do ušća Spreče u Bosnu talas bi prešao za 273 minute.

Broj naseljenih mjesta i broj potencijalno ugroženih stanovnika i materijalnih dobara u zoni poplavnog talasa, ukazuju na ozbiljnost pravovremene procjene svih eventualnih posljedica do kojih bi moglo doći u slučaju rušenja brane.

Radioaktivno i drugo zagađivanje vazduha, vode, zemljišta

Na području općine Lukavac postoje ozbiljni zagađivači vazduha, vode, zemljišta i namirnica, pod uticajem industrije. Naročito se intezivno vrši zagađivanje vode rijeke Spreče, a preko nje i okolnog poljoprivrednog zemljišta i usjeva, što se odražava na život i zdravlje ljudi i životinja. Pored ovog zagađivanja namirnice i pitka voda se zagađuju i putem nestručne zaštite biljaka i životinja i prekomjerne upotrebe mineralnih đubriva. Zagađivanje vazduha je naročito izraženo u gradu Lukavcu, pogotovo u zimskim mjesecima, od produkata sagorijevanja ogrevnog materijala za zagrijavanje, što će se rješavati kroz projekat toplifikacije grada.

2.1.3. Ostale nesreće

Saobraćajne nesreće

Osnovnu putnu mrežu na području Općine čine dionice magistralnog puta Dobojsko-Tuzla i regionalnog Lukavac-Svatovac-Banovići, zatim lokalna putna mreža u dužini 320 km asfaltnih i 70 km makadamskih puteva. Željeznički saobraćaj obezbjeđuje industriju na Općini kao i prevoz putnika dionicom Dobojsko-Tuzla. Pojedine željezničke kompozicije vuku i parne lokomotive što može da predstavlja opasnost od požara posebno u ljetnom periodu, zbog toga je poželjno izvršiti elektrifikaciju pruge Tuzla-Doboj.

Saobraćajne nesreće su moguće i u drumskom i u željezničkom saobraćaju, koji se posljednjih godina smanjuju na području Općine. Na području naše Općine već duži vremenski period nisu zabilježeni slučajevi većih saobraćajnih udesa, ali su česti slučajevi udesa sa izraženom materijalnom štetom i povredama ljudi. Opasnost od nesreće se povećava u zimskim uslovima, kada je otežano čišćenje snijegova i leda sa puta (kod niskih temperatura), kao i veliki broj opasnih tereta koji se prevoze ovim putem.

Postavljanjem semafora na raskrsnici u Modracu put M4 smanjen je broj saobraćajnih nesreća kao i izgradnje puta izlaza iz Lukavca kroz ulicu Armije BiH prema benzinskoj pumpi "Junuzović-Kopeks"

Nesreće od NUS-a i MES-a

Prema podacima o stradalim osobama od ESZR i ukupna rizična površina od ESZR-a općine Lukavac stavljuju je u kategoriju najugroženijih u Tuzlanskom kantonu, kao i u BiH. Ukupna očekivana rizična površina kontaminirana ESZR-a Općine Lukavac iznosi 14. 130 280 m², a što je 4,16 % u odnosu na ukupnu površinu Općine (339. 700. 000 m²). Navedeni podatak je dobiven od BH MAC-a sa stanjem u oktobru 2012. godine.

Posljedice ovako složene minske situacije na području općine Lukavac se ogledaju u velikom broju stradalih građana i domaćih životinja.

Od kraja ratnih dejstava do danas, uslijed eksplozija zaostalih ubojnih sredstava, smrtno su stradale 42 osobe, a 21 osoba je zadobila tjelesne ozljede. Također je nastradalo 11 grla krupne stoke i 45 grla sitne stoke.

Općinska služba Civilne zaštite je u saradnji sa drugim subjektima koji podržavaju aktivnosti deminiranja je uspjela da u periodu od 01.01.1996. do 31.12.2012. deminirala 76 lokaliteta u ukupnoj površini 2 031 168, 78 m².

Upoređujući ukupnu deminiranu površinu (2 031 168, 78 m²) sa površinom za koju se smatra da je rizična (14 130 280 m²), dolazimo do saznanja da je do sada očišćeno oko 14,4 % ukupne rizične površine, te sa ovakvim rezultatima nikako ne možemo biti zadovoljni.

Kada analiziramo postignute rezultate u proteklih sedamnaest godina dolazimo do zaključka da, ukoliko se nastavi sa ovakvom dinamikom radova, to znači da će općini Lukavac trebati još oko stotinu godina da bude slobodna od mina.

Općinska služba Civilne zaštite je u saradnji sa Regionalnim Uredom BH MAC-a u Tuzli izradila Plan protivminskog djelovanja za područje općine Lukavac za period 2010-2014 godina.

2.2. Izvod iz procjene ugroženosti od požara

Zaštita od požara i vatrogastvo u Federaciji Bosne i Hercegovine potpuno je uređena Federalnim Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine FBiH", broj. 64/09), kao i Zakonom o zaštiti od požara na području Tuzlanskog kantona . Prema odredbama ovih zakona Općina je obavezna donijeti Program razvoja zaštite od požara i vatrogastva na period od najmanje pet godina, u sklopu Programa razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća. Ovim programom daju se smjernice za razvoj zaštite od požara i vatrogastva na području općine Lukavac imajući u vidu sadašnje stanje organizovanosti ovog segmenta zaštite i spašavanja i materijalno-tehničku opremljenost općinske vatrogasne jedinice i privrednih društava.

Oba gore navedena zakona su zaštitu od požara i vatrogastvo postavili u jedinstven sistem zaštite i spašavanja kao djelatnost od posebnog javnog interesa od općine do Federacije.

Kao nosioci organizovanja, pripremanja i provođenja zaštite od požara i vatrogasne djelatnosti određeni su Općina/grad, kantoni i Federacija i svi su dužni osigurati trajno i neometano obavljanje ovih aktivnosti. U skladu sa značajem i mjestom zaštite od požara i vatrogastva u društvu, općina Lukavac je ovoj djelatnosti posvetila dužnu pažnju i preduzima sve aktivnosti da ovaj segment zaštite građana i njihove imovine podigne na što veći nivo.

2.2.1. Obaveze provođenja zaštite od požara

Da bi se zaštita od požara razvijala u pravcu koji će omogućiti brz i efikasan pristup požaru, sve strukture društva (javne ustanove i javna preduzeća, privredna društva i druge ustanove i institucije) moraju biti upoznate sa obavezama provođenja zaštite od požara, a što je regulisano Zakonom:

1. Zaštita od požara mora se organizovati i provoditi u svim stambenim i drugim zgradama i objektima i na svim prostorima koji se smatraju građevinama prema Federalnom zakonu, koji prema procjeni ugroženosti od požara mogu biti izloženi opasnostima od izbijanja požara.
2. Zaštitu od požara dužni su da organizuju i provode pravna i fizička lica, upravitelji u zgradama, u okviru utvrđene nadležnosti, kantonalni, općinski organi i druge institucije koji su vlasnici, odnosno korisnici građevina i prostora, definisanih u Federalnom zakonu, na način određen tim i Kantonalnim zakonom, propisima donesenim na osnovu zakona, priznatim pravilima i standardima, planovima zaštite od požara, odlukama organa uprave i lokalne samouprave, te općim aktima pravnih lica.
3. Zaštitu od požara u šumama, na šumskom i poljoprivrednom zemljištu dužni su da organizuju i provode sva pravna i fizička lica koja su vlasnici ili korisnici istih, kao i organi uprave kantona i općine, koji su nadležni za šume, šumska zemljišta i poljoprivredno zemljište, u skladu sa propisima koji se odnose na šume, šumsko i poljoprivredno zemljište i Federalnim zakonom.
4. Zaštitu od požara dužni su da provode i građani, u svojim stanovima i stambenim zgradama (kućama) i drugim objektima i prostorima, koje koriste za svoje potrebe.
5. Vlasnik imovine, u smislu Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu TK je fizičko i pravno lice, državni organ ili druga institucija, sa zaštićenim najširim ovlaštenjima posjedovanja, korištenja i raspolaganja nekom stvari, dok je korisnik imovine fizičko i pravno lice, državni organ ili druga institucija, koja na osnovu ugovora koristi imovinu vlasnika, sa preuzetom obavezom po pitanju zaštite od požara.
6. Svaki pojedinac ima obavezu da vodi računa da svojim postupcima ne ugrožava živote ljudi i imovinu drugih vlasnika ili posjednika.

Pravna lica, državni organi i druge institucije, dužni su svojim opštim aktom, a u skladu sa vrstom djelatnosti koju obavljaju i procesom rada, urediti pitanja koja se odnose na organizaciju i funkcionisanje zaštite od požara u svojim objektima i prostorima.

2.2.2. Procjena ugroženosti od požara područja općine

Imajući u vidu da je znatan dio teritorije općine prekrivena šumom, niskim rastinjem i raznim poljoprivrednim usjevima, da je urbani i prigradski dio općine zbog starosti i načina gradnje vrlo rizičan sa aspekta požarne osjetljivosti, kao i da se u velikom broju preduzeća nalaze velike količine sirovina i gotovih proizvoda koji mogu biti

uzročnik požara, zatim znatne zalihe uglja, maziva, plina, nafte i njenih derivata i drugih materijala, može se konstatovati da su pojedina područja Općine veoma ugrožena od požara velikih razmjera. To se naročito odnosi na industrijsku zonu grada Lukavca, gdje je smješten i najveći broj potencijalnih izazivača požara i gradsko jezgro zbog velike gustine izgrađenosti.

Za šumska područja i usjeve opasnost je najveća u vrijeme proljetnog i jesenjeg čišćenja poljoprivrednih površina i paljenja otpadnog materijala i za vrijeme ljetnih suša, a u požarno opterećenim proizvodno-poslovnim i stambenim objektima opasnost od izbijanja požara uvećava se u zimskom periodu, u sezoni grijanja za objekte koja nisu priključeni na sistem centralnog grijanja.

Prema tome, požarom su ugrožena velika materijalna dobra i velik broj ljudi koji bi se po osnovu rada ili stanovanja zatekli na požarom zahvaćenom području.

U skladu sa odredbama člana 16. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu u toku je izrada procjene ugroženosti od požara po propisanoj metodologiji koja će biti osnov za izradu općinskog Plana zaštite od požara.

Procjena ugroženosti stambenih objekata

Opći razvoj tehnike i tehnologije, uvođenje novih procesa vezanih za primjenu zapaljivih i eksplozivnih materija, korištenje novih materijala za izgradnju objekata, novih vrsta goriva, koncentracija materijalnih dobara na maloj površini kao i niz drugih faktora, nezbježno sobom nosi i povećanu opasnost od izbijanja požara.

Pored povećane opasnosti od izbijanja požara, posebnu opasnost predstavlja mogućnost prenošenja požara sa jednog na drugi objekat i prerastanje pojedinačnih požara u velike i blokovske požare.

Povećanju opasnosti od prenošenja požara u urbanim sredinama doprinosi velika izgrađenost i visoka iskorištenost zemljišta.

Procenat izgrađenosti zemljišta predstavlja odnos između površine pod objektima i posmatrane površine – jedinice urbane strukture i u suštini određuje gustoću raspodjele objekata po jedinici urbane strukture.

Što se tiče gustoće raspodjele objekata koja se izražava preko procenta izgrađenosti zemljišta, sa gledišta zaštite od požara, ovaj parametar ne smije biti veći od 25%.

Organizovanost za zaštitu od požara na područje općine može se sagledati kroz nekoliko karakterističnih elemenata koji mogu biti ugroženi požarom:

Novi stambeni objekti sa posebnim naglaskom na visoke objekte:

Za poziciju razmatranja problematike zaštite od požara u novim stambenim objektima karakteristično je da su potrebe razvoja grada za stambeno zbrinjavanje što većeg broja stanovnika na što manjoj površini bili imperativ. Zastupljenost svih drugih disciplina (komfor, sigurnost i dr.) rezultat je kompromisa u ostatku raspoloživih sredstava u investicijskom programu. Praksa je pokazala da investitori sa svojim htijenjima i mogućnostima u velikom postotku nisu bili u mogućnosti pratiti i

zadovoljiti sve potrebe stepena razvoja pojedinca ili porodice kao jedinke, odnosno rasta ličnog standarda. Na taj način su se uske prilazne ceste pretvorile u parkirališta, kultura življenja nije sazrela do nivoa koji je postavila moderna stanogradnja, tekuće održavanje objekata prepusteno je kućnim savjetima koji funkcionišu sa više ili manje uspjeha. Porodica kao jedinka ili stanar kao pojedinac nastojao je u isto vrijeme pratiti savremena tehnička dostignuća u oblasti stanovanja pa je uvođenjem u stambene jedinice niza novih predmeta i uređaja od raznih sintetičkih materijala došlo do nesklada između projektovanog, očekivanog, požarnog opterećanja (rizika) i stvarnog stanja.

Svaki visoki objekat za sebe predstavlja posebni problem sa stanovišta zaštite od požara, bilo da se radi o organizovanom poduzimanju preventivnih mjera ili za akciju gašenja i spašavanja ljudi i imovine.

Svi visoki objekti trebaju primijeniti mjere zaštite propisane Pravilnikom za zaštitu visokih objekata od požara.

Otvoreno je dakle pitanje opremanja visokih objekata s navedenim sredstvima, kao i pravovremeno periodično ispitivanje funkcionalnosti postojeće opreme.

Javni objekti:

Građevinama za javnu upotrebu se smatraju: škole, obdaništa, domovi, zdravstvene ustanove, hoteli, pansioni, tržni centri, tržnice, kino dvorane, sportske, koncertne i druge dvorane, stadioni, sale za konferencije, željezničke i autobuske stanice, objekti kulturno-istorijskog nasljeđa i drugi objekti i druge građevine javne namjene.

Osnovni značaj ovih objekata je da u njima povremeno ili stalno boravi veći broj osoba iz čega prozilazi da te osobe mogu, ali i ne moraju poznavati objekat u kome se nalaze kao i procese koji se u istom odvijaju. U praksi modernog načina življenja češće se susreće druga postavka, tj. da osobe koje borave u navedenim objektima nedovoljno ili ih uopće ne poznaju (robne kuće, hoteli, disco klubovi, sportski objekti i sl.). Pored toga, bitna odrednica je saznanje da li su osobe koje borave u objektu sposobne za samostalno odlučivanje, odnosno da li su sposobne samostalno poduzeti određene radnje u slučaju izbijanja požara.

Sagledavanje problematike zaštite od požara javnih objekata na području općine Lukavac ima za cilj dobivanje objektivne slike da li su ti javni objekti podobni za siguran boravak osoba u istim, odnosno da li isti mogu objekat u kojem se nalaze napustiti na siguran način.

Razmatranje prve postavke obuhvaća utvrđivanje činjeničkog stanja da li su i u kojoj mjeri vlasnici, korisnici ili zajednički upravitelji građevina sproveli obavezne opće mјere zaštite od požara koje podrazumijevaju plansko-organizacijske, arhitektonske-građevinske i tehničko-tehnološke mјere koje smanjuju rizik od požara i povećavaju požarnu sigurnost, te obezbijediti da svi građevinski proizvodi ugrađeni u građevinu (primjenjeni materijali i instalacije i oprema) moraju biti ispitani u akreditiranim laboratorijama i posjedovati certifikat o usklađenosti potvrđen od strane ovlaštenog tijela.

Za sve građevine namijenjene za javnu upotrebu, obavezno je izraditi Procjenu ugroženosti od požara i Plan zaštite od požara kao dio cijelokupne plansko-organizacijske regulative, te odrediti stručnu osobu ili ovlašteno pravno lice, koje će se starati o organizaciji i provođenju mjera zaštite od požara.

Pored tog sklopa tehničkih mjera i zahvata, razrada druge postavke obuhvaća splet organizacijskih mjera, počev od ustrojavanja stručnih službi iz domena zaštite od požara u objektima pa do temeljnog zahtjeva da svaka zaposlena osoba prođe obuku iz tog područja, čime bi se osigurao određeni minimum da će zaposleno osoblje u slučaju izbijanja neželenog događaja (eventualnog požara) znati kako pristupiti gašenju istog, uz istovremeno zbrinjavanje osoba koje borave u objektu.

Na području općine Lukavac u funkciji su svi oblici javnih objekata, a sagledavanjem istih u smislu danih parametara mogu se grupisati pojedini karakteristični momenti:

- tokom eksploracije objekata došlo je do potpune ili djelomične promjene prostora što je uslovjavalo instaliranje niza novih potrošača;
- djelomičnom ili potpunom promjenom namjene u odnosu na projektovano stanje drastično je povećan broj osoba koje borave u objektima;
- radi nedostatka sredstava u objekte starijeg datuma izgradnje nisu ugrađeni sistemi sigurnosne rasvjete, vatrodojave i dr.
- nedostatak sredstava temeljni je problem kod održavanja ugrađenih sistema zaštite u funkcionalnom stanju.

Stanje provedenih mjera zaštite od požara na šumskim i poljoprivrednim površinama

Planom zaštite šuma od požara JP“ Šume TK“ DD Kladanj, broj:5623/11 od 14.06.2011.godine regulisana je zaštita šuma, šumskih zemljišta i objekata od požara za područje kojim gazduje JP“ Šume Tuzlanskog kantona“ DD Kladanj, a naročito: procjena ugroženosti od požara, organizacija zaštite od požara, preventivne i druge mjere koje će se preduzimati na zaštiti šuma, kao što su osmatranje i dojava požara, tehnička oprema i punktovi za gašenje požara, putevi unutar šumskih gazdinstava, izvorišta vode i kaptaže, angažovanje vatrogasnih jedinica, angažovanje interventnih jedinica, sadejstvo na terenu, operativno-tehnički plan gašenja požara, otkrivanje i dojava požara.

Način čišćenja poljoprivrednih površina, odnosno ukoliko se čišćenje vrši spaljivanjem, regulisano je Zakonom o pljoprivrednom zemljištu („Službene novine FBiH“,broj:).

Pružni pojas u skladu sa opće poznatim pravilom tehničke prakse, a u širini od po 8,00 m od ose krajnjih kolosjeka na otvorenoj pruzi, odnosno širine od 6,00 m na prugama koje prolaze kroz naselja potrebno je održavati u cilju onemogućavanja nastanka požara kako slijedi:

1. čistiti i uništavati korov,
2. kositi travu i uništavati je prije sušenja,
3. uklanjati šiblje, suho granje, travu i ostale gorive materije izvan pojasa,
4. organizovati nadzor i obilazak pruge, posebno na najugroženijim pojasevima strminama.

Uzroci nastajanja požara tokom zadnjih 10 godina

Iz prikazanog broja požara nastalih u prethodnom 10 godišnjem periodu vidljivo je da je većina požara nastala na stambenim objektima uzrokovana nehatom, napažnjom ili građevinskim nedostacima od čega se ističu požari na dimovodnim kanalima koji prerastaju u požare međuspratnih ili krovnih konstrukcija sa velikom materijalnom štetom. Stoga je neophodno kontinuiranim radom, kako inspekциjom tako i uz saglasnost, dozvole za promjenu namjene i dogradnje postojećih objekata smanjiti mogućnost nastanka i širenja ovakvih požara građevinsko preventivnim mjerama.

Nepridržavanje važeće regulative i pravila tehničke struke uzrokovalo je požare na privrednim objetima, iako mali po broju nose najveći dio materijalnih šteta.

Požari otvorenog prostora na području općine Lukavac posljedica su nehata i napažnje te nisu prouzrokovali veće materijalne štete, ali su bitno uticali na zelene površine i njihovo održavanje.

Kako je za kvalitetno operativno-represivno djelovanje na nastalom požaru uz primjerene preventivne mјere zaštite nužno osigurati brzu dojavu, a do dojave i intervenciju korisnika ili zatečenih građana nužno je:

1. osposobiti građanstvo za provedbu preventivnih mјera zaštite, gašenje požara i spašavanja ljudi i imovine ugrožene požarom,
2. vatrogasnu jedinicu utvrđenu planom zaštite od požara popuniti, opremiti i osposobiti za djelovanje.

Navedeni pregled obuhvata i ostale vatrogasne intervencije tehničke prirode, od kojih se ističu intervencije na spašavanju osoba u saobraćajnim nezgodama, s visina i iz objekata, raščišćavanju saobraćajnica i sl., koje predstavljaju 9 % svih intervencija. Budući je ova procjena isključivo rađena za zaštitu od požara smatramo da će potrebe za studijama koje obrađuju i ostale segmente vatrogasne djelatnosti biti obrađene drugdje.

Analizom broja i vrste požara u zadnjih deset godina moguće je doći do nekoliko zaključaka:

- a) Najveći broj požara izbio je u stambenim objektima i zanatskim i trgovackim radnjama i to pretežno u dimnjacima i dimovodnim kanalima, što čini 20 % ukupnog broja svih požara. Komparacija tog podataka sa iznesenim saznanjima i tvrdnjama o problematici zaštite od požara u stambenoj djelatnosti pokazuje da obrađeni problemi predstavljaju težište djelovanja svih struktura ukoliko se želi direktno uticati na broj događaja, a time i na smanjenje materijalnih šteta. Požari u stambenoj djelatnosti predstavljaju posebno važnu kategoriju jer osim što sudjeluju s velikim postotkom u ukupnom broju požara, zauzimaju značajno mjesto u analizi tih događaja po posljedicama. Materijalna šteta izazvana požarom u stanu u pravilu je velika, a posebnu kategoriju predstavlja negativan odraz djelovanja požara na kavlitetu življenja stradalnika (psihičke traume, osiromašenje i dr.).
- b) Znatan broj požara (71%), predstavljaju požari koji su izbili na otvorenom prostoru. Takvi požari na području općine Lukavac predstavljaju specifičnu kategoriju, jer je mali postotak događaja koji je rezultirao velikom materijalnom štetom, ali su nesagleđive posljedice ako se taj problem razmatra s aspekta zaštite čovjekove okoline. Pored toga za tu kategoriju požara karakteristično je da se, ako nisu

uočeni i dojavljeni u samom začetku, relativno brzo šire čime se imperativno nameće potreba angažovanja većeg broja vatrogasaca na duže vrijeme, a što opterećuje operativnu spremnost vatrogasnih jedinica na široj regiji.

- c) Relativno visok broj događaja u saobraćaju krije u sebi požare koji su izbili kao posljedica saobraćajne nezgode, ali se ne može zanemariti postotak koji se odnosi na požare koji su na saobraćajnim sredstvima izbili u toku vožnje ili kada je to sredstvo mirovalo. Najčešći uzroci tih požara je neredovno, nekvaliteno ili neodgovarajuće održavanje saobraćajnog sredstva u ispravno i funkcionalnom stanju (5%).
- d) Požari u privredi (4 %) iako mali broj, neizostavno uzrokuju najveće materijalne štete, bilo da se radi o direktnim ili indirektnim štetama. Nerjetko u tim požarima dolazi do stradanja zaposlenih osoba ili učesnika akcije gašenja.

Prijedlog tehničkih i organizacijskih mjera koje je potrebno provesti kako bi se opasnost od nastajanja požara smanjila na najmanji mogući nivo

Stepen zaštite od požara na području općine Lukavac potrebno je kontinuirano razmatrati jer je to „živa materija“ koja se mora razvijati uporedno sa razvojem privrednih i drugih potencijala.

1. Problematiku zaštite od požara dijela centra grada i objekata sagrađenih do 1965. godine rješavati na način da se izdaju dozvole za adaptaciju postojećih objekata ili izgradnja novih ukoliko se ne bi povećalo ukupno požarno opterećenje, odnosno zone kao cjeline.
2. U stambenim objektima višim od 22 metra, u kojima je postavljena hidrantska mreža neophodno je poduzeti mjere na otklanjanju nedostataka i stavljanje iste u ispravno stanje kako bi se ista mogla koristiti za gašenje požara. Obzirom da hidrantska mreža spada u zajedničke dijelove zgrada potrebno je pojačati aktivnosti na informisanju vlasnika, odnosno suvlasnika i upravitelja zgrada o požarnim opasnostima i neophodnosti redovnih pregleda i otklanjanja nedostataka na hidrantskoj mreži.
3. Pristupe objektima rješiti tako da se osiguraju stalno prohodni pristupni putevi za interventna vozila. Pristup požarom ugrozenim objektima osigurati na način da se onemogući parkiranje većeg broja vozila od broja utvrđenih parkirnih mesta. Prepreke u pješačkim zonama moraju biti tako izvedene da se u slučaju potrebe tokom intervencije mogu brzo ukloniti podizanjem ili spuštanjem.
4. Režim ponašanja u stambenim objektima sa ciljem poduzimanja preventivnih i represivnih mjera zaštite od požara regulisati posebnim aktima (odlukom o zaštiti od požara, odlukom o kućnom redu i drugim aktima). Pored toga elemente zaštite od požara ugraditi i u druge planove i odluke Općinskog vijeća Lukavac.
5. Ponovo se naglašava problematika postojećih nenaseljenih tavanskih prostora kao i potreba čišćenja istih u cilju smanjenja požarnog opterećenja objekata, te se predlaže da se provede preventivni kontrolni obilazak tih prostora kao i drugih zajedničkih dijelova objekata.

Šume i otvoreni prostori

6. Radi sprečavanja učestalih požara otvorenog prostora uz željezničku prugu potrebno je pružni pojednostaviti i tretirati najmanje jednom godišnje (najkasnije do

petog mjeseca tekuće godine) hemijskim sredstvima za uništavanje korova, a ostatak gorivog materijala uništiti spaljivanjem.

U šumskim površinama II stepena ugroženosti potrebno je redovno provoditi preventivno uzgojne radove:

- *njega rastinja,*
- *pravodobna proreda rastinja,*
- *kresanje i uklanjanje suhog granja,*
- *održavanje protivpožarnih prosjeka i puteva,*
- *održavanje protivpožarnih prosjeka sa elementima šumske ceste,*
- *čišćenje i održavanje rubnih pojaseva uz javne saobraćajnice i željezničke pruge,*
- *čišćenje i uspostava sigurnosnih visina i udaljenosti na trasama elektroenergetskih vodova.*

U dane velike i vrlo velike opasnosti od nastanka i širenja šumskih požara potrebno je uvesti osmatračko-dojavnu službu.

Privredni objekti

7. *Kod izrade procjena ugroženosti objekata od požara koji se nalaze ili se planiraju graditi na području općine Lukavac potrebno je primjenjivati (što je definisano i članom 29. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu „Službene novine FBiH“, broj:64/09) priznata pravila svjetske prakse:*

a) *Na osnovu metode TRVB*

- *stambeni objekti do 25 metara visine,*
- *pretežno stambeni objekti sa lokalima i manjim radionicama u svom sastavu i bez etaža ispod zemlje, ako isti nisu odvojene vatrootpornom konstrukcijom,*

b) *Na osnovu metode GRETNER*

- *visoki objekti,*
- *ostali stambeni objekti koji nisu obuhvaćeni pod „a“,*

c) *Na osnovu metode TRVB ili GRETNER ili DIN 18230 ili EUROALARM*

- *poslovni objekti razne namjene i veličine,*
- *pretežno poslovni objekti*
- *ustanove i drugi objekti u kojima se okuplja ili boravi veći broj ljudi.*

d) *Na osnovu metode DIN 18230 ili TRVB ili GRETNER ili EROALARM*

- *industrijski objekti,*
- *ostali privredni objekti,*

e) *Na osnovu metode DOW*

- *hemijska industrija i objekti .*

Primjenom navedenih metoda na način kako je predloženo postigla bi se veća unificiranost u odabiru primjenjenih mjera zaštite od požara, a što bi se direktno reflektiralo na izradu operativnih planova gašenja požara objekata i spašavanja po tako izrađenim planovima.

8. *U Profesionalnu vatrogasnu jedinicu općine Lukavac pohraniti Planove zaštite od požara i Procjene ugroženosti za objekte PU1 i PU2 kategorije ugroženosti od požara zbog upoznavanja sa požarnim opasnostima i mjerama zaštite.*

Sistem automatske dojave požara

9. Obzirom da kvalitet vatrogasne intervencije direktno zavisi o vremenu dolaska na mjesto intervencije i početak gašenja i spašavanja, a pojedini objekti zahtjevaju ugradnju sistema automatske vatrodojave (javni objekti, skladišta, banke i sl.), predlaže se neposredno povezivanje korisnika vatrodojave i Profesionalne vatrogasne jedinice općine Lukavac, budući će se na taj način kvalitetnije zaštiti životi i imovina.

Vatrogasne jedinice

10. Kontinuirano pratiti stanje tehničke opremljenosti, a prvenstveno starosti i ispravnosti vatrogasnih vozila te obnavljati vozila i opremu koja više nema funkcionalnu upotrebljivost ili je zastarjela i nesigurna za upotrebu. Također treba poduzeti aktivnosti na kvalitetnoj obuci vatrogasaca.
11. Broj operativnih pripadnika-vatrogasaca PVJ općine Lukavac utvrđuje se Planom zaštite od požara.
12. Raditi na formiranju dobrovoljnih vatrogasnih društava, čiji je zadatak gašenje požara na otvorenom prostoru, ispomoći PVJ općine Lukavac, a kod gašenja požara velikih građevinskih objekata, provođenje preventivnih mjera, popularizacija vatrogastva, oposobljavanje omladine i druge aktivnosti u skladu sa zakonom.
13. Tehnički onemogućiti parkiranje vozila ispred ulaza i izlaza iz javnih objekata, visokih stambenih objekata. Podzemne hidrante potrebno je označiti u skladu sa Pravilnikom o tehničkim normativima za spoljnu i unutrašnju hidrantsku mrežu za gašenje požara, kako bi vozači mogli uočiti mesta gdje se oni nalaze.

Snabdjevanje vodom za gašenje

Prilikom izgradnje nove vodovodne mreže i rekonstrukcije stare, obavezno postavljati nadzemne hidrante na mjestima gdje ne ometaju saobraćaj.

Na uskim cestama gdje je onemogućen pristup vatrogasnim vozilima potrebno je na krajnjem mjestu pristupa vatrogasnog vozila postaviti nadzemni hidrant kako bi se mogla vodom snabdjevati vatrogasna vozila.

Postojeće stanje vozila i opreme TVJ Lukavac:

rb	Namjena i vrsta vozila	Tip i marka	Godina Proizv	Starost vozila	Stanje Vozila	Stanje opreme	Napomena
1	Kombivonano Voda-prah	FAP 1314	1979	31	Ispravno	Minimalno	–
2	Cisterna Voda 7m3	FAP 1314	1985	25	Neispravno Od 2005	Nema	Otpis/poklon Za DVD
3	Mercedes navalno Voda 2,5m3	Mercedes	1966	44	Ispravno	Minimalno	–
4	Mercedes Voda	Mercedes	1966	44	Neispravno od 2003	Nema	Otpis/poklon Za DVD

5	<i>Denis Teh.int.</i>	<i>denis</i>	1973	37	<i>Ispravno</i>	<i>Minimalno</i>	–
6	<i>TAM125</i>		1978	32	<i>neispravno</i>	<i>Od 2000na Šikuljama</i>	<i>Otpis/poklon Za DVD</i>
7.	<i>Teh.vozilo sa hidr.ljestvama</i>	<i>Magirus N2</i>	1983	27	<i>ispravno</i>	<i>Ispravno</i>	–
8.	<i>IVECO 260-30 AH 6x4</i>	<i>IVECO</i>	1988	28	<i>ispravno</i>	<i>Ispravno sa kompletnom opremom</i>	---

Iz tabele se vidi da jedinica raspolaže sa pet ispravnih vozila ,od kojih je dva, potpuno ispravno, dok se u ostala vozila nije značajno ulagalo na održavanju što otežava izvršenje zadataka. Takođe je prisutna i problematika u neadekvatnom održavanju vozila, jer niko od ozbiljnijih servisa koji se bave održavanjem kamiona i specijalnih vozila ne želi se prijaviti na tender iz razloga što nemaju adekvatnih rezervnih dijelova za naša vozila koja su veoma stara.

Vizija razvoja zaštite od požara i vatrogastva na području Općine do 2017. godine

Polazeći od procjene ugroženosti teritorije Općine od požara koja je uzela u obzir požarno opterećenje šuma i šumskog zemljišta, poljoprivrednog zemljišta i raznovrsnost industrijskih, zanatskih, trgovinskih i stambenih objekata, veliki broj benzinskih pumpi sa velikim količinama uskladištenih raznih vrsta naftnih derivata, ulja i maziva, nameće se potreba da se ovaj problem sagleda u svoj svojoj veličini i ozbiljnosti i kroz postavljene ciljeve u planskom periodu pokuša dovesti na nivo koji će svim građanima, privrednim i drugim društвima i njihovoj imovini osigurati adekvatnu zaštitu vlastitim snagama i snagama koje organizuje Općina kao nosilac lokalne vlasti. Ti ciljevi moraju odražavati realitet vremena u kojem se nalazi i država i lokalna zajednica (ukupna ekonomска situacija), kao i ljudski potencijal koji stoji na raspolaganju za ostvarivanje tih ciljeva.

U cilju omasovljenja i popularisanja zaštite od požara i vatrogastva na području općine potrebno je što prije osnovati dobrovoljno vatrogasno društvo, koje će biti oslonac sadašnjoj vatrogasnoj jedinici-TVJ Lukavac i biti dodatna snaga kod protipožarnih intervencija većih razmjera. Takođe, uspostava manifestacije "Mjesec zaštite od požara na području Općine" će kroz dobro osmišljene sadržaje, teoretskog i praktičnog sadržaja iz oblasti zaštite od požara i rada TVJ i DVD podići značaj ove djelatnosti kod građana i subjekata koji će koristiti usluge ovih organizovanih snaga za zaštitu od požara. Naravno, za sve ove projekte potrebno je iznaći siguran način finansiranja, što sigurno ne može ići samo iz općinskog budžeta, što upućuje na potrebu većeg angažovanja i izdvajanja sredstava viših struktura vlasti, pošto je ova oblast postavljena na nivo "od posebnog interesa".

Imajući u vidu sve gore navedeno zaštita od požara i vatrogastvo na području općine Lukavac će se u ovom planskom periodu realizovati kroz postavljene ciljeve:

Cilj 1.

CILJ	ZADACI	IZVRŠAVA	ROKOVI
<i>Normativno-pravno regulisanje zaštite od požara i vatrogastva na području općine Lukavac</i>	1. Program razvoja zaštite od požara i vatrogastva za period od 5 godina (u sklopu Programa razvoja zaštite i spašavanja)	Općinsko vijeće	Maj.2013.g.
	2. Odluka o organizovanju zaštite od požara i vatrogastvu na području općine	Općinski načelnik	Mart 2013. g.
	3. Plan zaštite od požara Općine	Općinski načelnik	Tokom 2013.
	4. Planovi zaštite od požara pravnih lica i drugih institucija	Pravna lica i institucije	Tokom 2013.g.
	5. Suradnja sa DVD Puračić	Služba CZ-e odsjek TVJ	2013-2017.g.
	8. Usklađivanje Statuta dobrovoljnog vatrogasnog društva sa zakonom.	Udruženje građana-DVD Puračić	Tokom 2014.
	9. Uspostava manifestacije "Mjesec zaštite od požara na području Općine"	Općinski načelnik	Svake godine
	10. Donošenje pravilnika o korištenju i održavanju ložišta, dimnjaka i vatre na otvorenom na području općine	Općinsko vijeće Općinski načelnik	Tokom 2014.

Cilj 2.

CILJ	ZADACI	IZVRŠAVA	ROKOVI
<i>Materijalno-tehničko i kadrovsko opremanje profesionalne vatrogasne jedinice-TVJ Lukavac</i>	1. Nabavka navalnog vozila kapaciteta 5000 -7.000 l sa odgovarajućom nadgradnjom za šumske požare	Općinski načelnik	decembar 2013.g.
	2. Instalisanje novih i popravak postojećih hidrantskih priključaka	Služba za kom.poslove i JP.Rad	Konstantno 2013-2017.g.
	3.Dogradnja i sanacija objekta postojećeg Vatrogasnog doma	Općinski načelnik	2013.-2015 g.
	4. Nabavka vozila za tehničke intervencije	Općinski načelnik	Decembar 2013-2014.g.
	5.Nabavka lične zaštitne opreme za pripadnike vatrogasne jedinice	Općinski načelnik	2013-2017.g.
	6. Nabavka komleta spasilačke opreme za Službu zaštite od požara	Općinski načelnik	2014-2017.g
	7. Pomoći u opremanju dobrovoljnog vatrogasnog društva DVD Puračić	Općinski načelnik	2013-2017.g. kontinuirano

Cilj 3.

CILJ	ZADACI	IZVRŠAVA	ROKOVI
<i>Obučavanje i usavršavanje pripadnika Odjeljenja za zaštitu od požara i vatrogastvo-TV Lukavac i građana</i>	1. Edukacija i polaganje ispita za sticanje zvanja "rukovodilac akcije gašenja požara"	Uposlenici koji ispunjavaju uslove	2013-2017.g.
	2. Specijalističke obuke za gašenje požara u različitim uslovima i sredinama	Svi uposleni	2013. i 2017.
	3. Posjeta sajmovima opreme za zaštitu od požara	Uposleni	2013-2017.
	4. Organizacija i učešće u vježbama iz oblasti zaštite od požara na području općine i TK	Svi uposleni	2013-2017.
	5. Posjete i saradnja sa drugim vatrogasnim jedinicama i dobrovoljnim vatrogasnim društvima na području TK i FBiH	Svi uposleni	2013-2017
	6. Obuka pripadnika vatrogasne jedinice iz drugih oblasti zaštite i spašavanja	Svi uposleni	Stalno
	7. Planiranje i provođenje aktivnosti u sklopu manifestacije "Mjesec zaštite od požara"	Svi uposleni	2013-2017
	8. Obuka službenika i namještenika Općine iz oblasti zaštite od požara	Svi uposleni	2013.-2017.
	9. Obuka stanovništva za zaštitu i spašavanje od požara	Služba za cz	2013-2017

U skladu sa članom 29. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine FBiH“, broj 64/09), regulisana je obaveza razvrstavanja građevina u kategorije ugroženosti od požara, kao i obaveza izrade podzakonskih propisa o kriterijima i uslovima za razvrstavanje građevina u kategorije ugroženosti od požara.

Vlasnici, korisnici i upravitelji građevina iz kategorije požarnih ugroženosti PU 1 i PU 2 dužni su preduzeti i starati se o svim propisanim preventivnim mjerama zaštite od požara i eksplozija regulisane članovima 9., 10. i 11. Pravilnika o uslovima, osnovama i kriterijima za razvrstavanje građevina u kategorije ugroženosti od požara („Službene novine FBiH“, broj: 79/11), koje će planirati u svojim Procjenama ugroženosti od požara i Planovima zaštite od požara privrednih i drugih subjekata.

Kopija procjena i planova ili sažetak istih obavezno se pohranjuje u Profesionalnoj vatrogasnoj jedinici općine Lukavac.

Zaključak iz Procjene ugroženosti

Metodologijom za izradu Procjene ugroženosti od požara („Službene novine FBiH“, broj: 8/11), određeni su parametri čija stručna obrada predstavlja temelj za daljnje određivanje mjera kojima se opasnost za nastanak požara u određenoj sredini svela na najmanju moguću mjeru, a uz optimalno ulaganje kako finansijskih sredstava tako i ljudskog potencijala.

Pred radnu grupu je postavljen zadatak da prikupi kvalitetne, upotrebljive podatke iz svih sfera života općine Lukavac respektirajući propisani okvir, obavi stručnu analizu prikupljenih podataka, te da kod donošenja zaključaka vodi računa o specifičnostima koje su nastale tokom razvoja Općine.

Pored toga nužno je bilo uzeti u obzir i specifične momente koje utvrđuje geopoložaj, mikroklimu i elemente plana razvoja Općine kao urbane sredine.

Pri svemu tome respektiran je moment primjene modernih saznanja iz područja zaštite od požara kako se ne bi ponovile greške iz prošlosti gdje su tada moderne tehnologije bile štićene na neprimjeran način.

Mora se posebno istaći da je na osnovu analize prikupljenih podataka radna grupa došla do zaključka da se trenutno stanje zaštite od požara na području općine Lukavac može ocjeniti zadovoljavajuće, no i dalje je potrebno poduzimati predložene mјere, kako u preventivnom djelovanju, tako i kadrovskom i tehničkom popunjavanju u cilju represivne zaštite.

Stručna obrada temeljena na prikazu postojećeg stanja utvrdila je da u pojedinim segmentima grada postoji povećana opasnost od požara, koji je moguće bitno umanjiti preventivnim mјerama, posebno navedenih u prijedlogu mјera kojima bi se rizik nastanka požara sveo na minimum, odnosno ograničilo širenje nastalog požara i omogućila pravodobna i kvalitetna vatrogasna intervencija.

Radna grupa smatra da su prikazani pokazatelji i predložena rješenja za smanjenje opasnosti od nastanka i širenja požara iz ove procjene primjereni sadašnjem stanju razvoja općine Lukavac pa ona predstavlja solidnu osnovu za izradu kvalitetnog Plana zaštite od požara za područje općine Lukavac.

Pravne osobe koje budu razvrstane u I i II kategoriju ugroženosti od požara dužne su donijeti svoje procjene ugroženosti i dostaviti ih Službi civilne zaštite, a njihovi planovi zaštite od požara činit će sastavni dio Plana zaštite od požara općine Lukavac.

U cilju kvalitetnog praćenja neophodno je permanentno praćenje stanja ugroženosti i stepena zaštite od požara, te prenošenje informacija svih subjekata čije djelovanje utiče na opasnost. Na taj će se način kontinuirano revidirati procjena i prilagođavati plan zaštite od požara u skladu sa razvojem općine Lukavac.

3. Podaci o stanju organiziranosti civilne zaštite i dostignutom stepenu zaštite i spašavanja od pojedinih prirodnih i drugih nesreća

Služba za civilnu zaštitu općine Lukavac organizovana je u skladu sa Odlukom Općinskog vijeća o osnivanju službi za upravu općine Lukavac, broj: 01-02-1-113/10 od 28.01.2010. godine, koja je usklađena sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", broj: 39/03, 22/06 i 43/10).

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji službi za upravu općine Lukavac, broj: 02-02-2-1209/08 od 26.09.2008.godine utvrđena je unutrašnja organizacija Službe za civilnu zaštitu (25 zaposlenih) u okviru koje su formirana sljedeća odjeljenja:

- *Odljenje za civilnu zaštitu (5 zaposlenih)*
- *Odjelenje za protivpožarnu zaštitu-TVJ (20 zaposlenih)*

U skladu sa Procjenom ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća za područje općine Lukavac, Odlukom o organizovanju i funkcionisanju zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i Planom zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća na području općine Lukavac planirane su slijedeće strukture civilne zaštite:

- Općinski štab civilne zaštite
- Odjeljenje za uništavanje NUS-a,
- Odjeljenje za PMP,
- Odjeljenje za RHB zaštitu,
- Odjeljenje za zaštitu i spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla,
- Vod za zaštitu od požara i odjeljenje za zaštitu i spašavanje iz ruševina.
- U MZ-ama organizovan je 25 štabova civilne zaštite sa 125 članova, 265 povjerenika, i 25 jedinica CZ opće namjene sa ukupno 440 pripadnika.

Odlukom Općinskog vijeća Lukavac osnovan je Općinski štab civilne zaštite Lukavac, kao stručno-operativni organ koji funkcioniše u miru samo onda kada nadležni organ proglaši stanje prirodne i druge nesreće, odnosno kada treba preventivno djelovati prije nastanka prirodne i druge nesreće, kao i za vrijeme obuke, vježbi civilne zaštite i razmatranja materijala od interesa za Štab.

U skladu sa Odlukom Općinski štab civilne zaštite je popunjena sa 17 članova.

Materijalna opremljenost struktura civilne zaštite je veoma loša. Oprema i uređaji koje posjeduje Služba za CZ su zastarjeli, a uskladišteni su u skućenim i neuslovnim prostorijama, što otežava njihovu primjenu.

3.1. Podaci o stepenu zaštite i spašavanja od pojedinih prirodnih i drugih nesreća

Mjere zaštite i spašavanja, a naročito preventivne mjere zaštite od svake navedene opasnosti (zemljotresi, klizišta, poplave, veliki sniježni nanosi, grad, suša, epidemije i epizootije, veliki požari) organizuju se i sprovode, ali ne u potpunosti. To je uslovljeno nizom objektivnih i subjektivnih okolnosti.

Snage i sredstva kojim raspolažu pravna lica iz područja: zdravstva, veterinarstva, stambenih i komunalnih poslova, vodoprivrede, poljoprivrede, šumarstva, građevinarstva, transporta, vatrogastva, ugostiteljstva i drugih područja u kojima se obavljaju djelatnosti od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, su dostigne solidan nivo tehničke opremljenosti i mogu odgovoriti mnogim zahtjevima u pružanju pomoći ljudima i njihovim materijalnim dobrima, ali i dalje treba ulagati napor da se prate unapređenja u pojedinim granama tehnike kako bi se spremnost ovih pravnih lica održavala i unapređivala.

Drumski saobraćaj, koji je posebno frekventan kroz područje općine, kojim se prevoze značajne količine opasnih, toksičnih, zapaljivih i eksplozivnih sredstava, ali i koncentracija velikog broja benzinskih pumpi na malom prostoru sa velikim rezervama naftnih derivata, opominje na mogućnost nastanka i širenja i drugih nesreća koje proizilaze iz eventualnih akcidentnih situacija te havarija na pomenutim sredstvima i emergentima.

Nepravovremeno i neadekvatno preuzimanje odgovarajućih Zakonom propisanih preventivnih mjera zaštite i spašavanja, pravnih i fizičkih lica i građana uveliko usložnjava mogućnost suprotstavljanja nadolazećoj ili ispoljenoj prirodnoj i drugoj

pojavi koja ugrožava živote i zdravlje ljudi i čini veće materijalne štete. Ovakvo stanje se najviše odrazilo kroz višegodišnje nepreduzimanje mjera zaštite od poplave te je općina 2001., 2005.i 2010.godine bila pogodena velikim poplavama koje su nanijele ogromne materijalne štete.

U okviru provođenja preventivnih mjera zaštite i spašavanja od zemljotresa obavezna je i primjena građevinsko tehničkih mjera prilikom izgradnje svih objekata na području općine, kako u društvenom, tako u privatnom vlasništvu.

Preventivne mjere zaštite od požara sprovode se redovno, pa zahvaljujući tome na području općine nisu ni zabilježeni velikii požari koji bi poprimili karakteristike prirodne nesreće. Indikativno je veliko požarno opterećenje kod pravnih subjekata koji u tehnološkom procesu koriste zapaljive, eksplozivne i druge opasne materije što je naročito izraženo u industrijskoj zoni, a to ne prati odgovarajuća opremljenost za zaštitu od požara i eksplozija.

Poseban akcenat treba posvetiti opremanju TVJ Lukavac radi brzog i efikasnog djelovanja u svim akcidentnim situacijama i na društvenoj i na privatnoj svojini.

U zimskom periodu, za vrijeme sniježnih padavina, magistralni i regionalni putevi se redovno održavaju. Lokalni putevi kao i gradske ulice se čiste u organizaciji općine i mjesnih zajednica kroz angažovanje mehanizacije od JP "RAD" i građana uz obezbjeđenje određenih količina rezervi soli, goriva i abrazivnog materijala.

Blagovremene pripreme za zimsko održavanje puteva se redovno sprovode pa na ovim putevima ne dolazi do većih zastoja u saobraćaju. Većina vlasnika privatnih i društvenih objekata u gradu neredovno čiste snijeg ispred svojih objekata što otežava saobraćaj i ugrožava pješake. Iskustva pokazuju da ovakva postojeća organizacija nije dovoljna u slučaju naglih većih sniježnih padavina kada će se angažovati dodatne snage i sredstva.

Jedini način zaštite od "grada" je planiranje i postavljanje sistema protivgradne odbrane, koji je u fazi realizacije, zajedno sa nekoliko susjednih općina.

Naizmjenično smjenjivanje tercijarnih klastita i krečnjaka uslovjava promjenjiva fizičko-mehanička svojstva, koja su podložna procesima površinskog raspadanja, pojave nestabilnosti, klizišta, erozija. Nedisciplinovanost stanovništva u pogledu bespravne izgradnje stambenih objekata,objekata infrastrukture, nekontrolisana sječa šuma, povećanje nagiba padine, promjene nivoa podzemnih voda, dodatno opterećenje padine, smanjenje čvrstoće materijala u kosini, kao i namjeran i pogrešan odnos prema prirodi su najčešći uzročnici pojave klizanja zemljишta.

Obaveza svih nas je spriječiti nastanak klizišta provođenjem planske gradnje, pošumljavanjem,planskom sječom stabala, zauzdavanjem i kanalisanjem oborinskih voda i svakako dobrim odnosom prema prirodi i prirodnim zakonitostima.

Preventivne mjere na sprečavanju pojave zaraznih bolesti su mnogobrojne i u njihovom sprovođenju mora učestvovati cjelokupno stanovništvo sa Domom zdravlja kao glavnim nosiocem zdravstvene zaštite stanovništva na području općine.

JZU "Dom zdravlja" Lukavac sa svojom Higijensko epidemiološkom službom i Veterinarska stanica kao nosioci aktivnosti na preduzimanju preventivnih mjera

zaštite najveći problem imaju u iznalaženju finansijskih sredstava koja moraju pratiti ove mjere. I pored navedenih problema u posljednjih deset godina nije bilo evidentiranih epidemija.

Sistem zaštite izvorišta i vodovoda na području općine nije adekvatno riješen i postoji nekoliko potencijalnih zagađivača među kojim su najznačajniji divlje deponije smeća, a organizacija upravljanja mjesnim i lokalnim vodovodima u velikom broju mjesnih zajednica, uslovjava neredovno i nekvalitetno održavanje istih. I pored toga rijetke su pojave zaraznih bolesti uzrokovanih neispravnom vodom za piće.

U zaštiti od zoonoza osnovnu ulogu imaju preventivne mjere koje trebaju preduzimati vlasnici životinja, veterinarske ustanove, ali i sami građani. Nepostojanje nadzora nad poštivanjem propisanih mjer, tranziti životinja koji se vrše preko područja općine, nedovoljna edukovanost građana i vlasnika životinja su samo neki pogodujući faktori za nastanak i širenje zoonoza.

Pod uslovom da se redovno sprovode sve preventivne mjere zaštite, opasnost od djelovanja prirodnih i drugih nesreća većih razmjera na području općine se može svesti na minimum.

4. Preventivne mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi

Uspješnost funkcionisanja sistema zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreće u najvećoj mjeri zavisi od dobro planiranih i provedenih preventivnih mjer zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara. Na području općine Lukavac u planskom periodu će se provoditi sledeće preventivne mjere zaštite i spašavanja:

Red broj	PREVENTIVNE MJERE	IZVRŠIOCI	ROK ZA REALIZACIJU
1.	Deminiranje rizičnih površina	Općina, Vlada TK, ITF, donatori	2013.-2017. Prema raspoloživim sredstvima
2.	Čišćenje i regulacija vodotoka (kanali, potoci i rijeke) u svim mjesnim zajednicama na području općine	Općina, MZ-e, Direkcija voda TK, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprirede TK, Agencija za slivno područje rijeke Save	2013. - 2017.
3.	Izrada seizmičkih i seizmotektonskih karata općine	Nadležni organi Federacije	2013. - 2017.
4.	Izrada i revizija prostorno-planske dokumentacije i njihova primjena	Općinska služba za urbanizam geodet.i imovin.praerne poslove	2013. - 2017.
5.	Postavljanje sistema za ubunje u mjestima koja su ugrožena plavlji	Općina, javna preduzeća koja upravljaju hidroakumulacijama	2013. - 2017.
6.	Kontrola i provođenje zakonske regulative gradnje u plavnom talasu	Ministar. poljopr., vodopr. i šumar., Kant.insp.vodoprivrede, Služba za urbanizam i dr.	2013. - 2017.

7.	<i>Organizovanje zimskih službi održavanja puteva i njihovo opremanje i osposobljavanje</i>	<i>Općina, MZ-e</i>	<i>2013.- 2017.</i>
8.	<i>Izrada geološke karte općine i katastra klizišta</i>	<i>Feder. geološki zavod, Služba za urbanizam</i>	<i>Do kraja 2017.</i>
9.	<i>Obavezna primjena propisa iz oblasti prostornog planiranja, građenja, zaštite od požara, hidrantske mreže i drugih propisa od značaja za zaštitu i spašavanje</i>	<i>Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko pravne poslove, Pravna lica, Investitori i dr.</i>	<i>Stalno</i>
10.	<i>Uređenje nestabilnih terena (izgrad. potpor.zidova,drenaž.kanala,poš umljavanje.)</i>	<i>Općina, vlasnici objekata-građevina-prostora, šumska preduzeća</i>	<i>Stalno</i>
11.	<i>Pojačan nadzor kod gradnje objekata</i>	<i>Inspeksijski organi Općine I kantona</i>	<i>Stalno</i>
12.	<i>Dijagn.ispitivanje životinja na Q groznicu, Antrax, Brucelozu i dr.</i>	<i>Veter. stanica, Veterinarski inspektor, vlasnici stoke</i>	<i>Stalno</i>
13.	<i>Zabrana prometa životinja na pod-ručju općine bez prateće dokumentacije</i>	<i>Veter. inspektor, policija</i>	<i>Stalno</i>
14.	<i>Uzimanje materijala za dijagnostičke pretrage</i>	<i>Veterinarska stanica</i>	<i>Stalno</i>
15.	<i>Striktna i stalna kontrola zdrav. stanja životinja na stočnim pijacama</i>	<i>Veterinarski inspektor</i>	<i>Stalno</i>
16.	<i>Obavezno posjedovanje mlijecnih kartona za proizvođače mlijeka</i>	<i>Veterinarski i Sanitarni inspektor, vlasnici stoke</i>	<i>Stalno</i>
17.	<i>Informisanje stanovništva o obavezi termičke obrade mlijeka</i>	<i>Služba civilne zaštite Veterinarska stanica, inspek.</i>	<i>Stalno</i>
18.	<i>Upozorav. stanovništva da ne vrši kupovinu izvan pijačnih prostora</i>	<i>Inspeksijski organi</i>	<i>Stalno</i>
19.	<i>Organiz. i provod. veterinarskih-sanitarnih mjera u proizvodnji namirnica životinjskog porijekla</i>	<i>Općina, Veterinarska stanica</i>	<i>Stalno</i>
20.	<i>Pregled objekata i prostorija u koji-ma se uzgajaju životinje</i>	<i>Veterinarska stanica, Veter. i Sanitar. inspektor</i>	<i>Stalno</i>
21.	<i>Kontrola prometa namirnica životinjskog porijekla</i>	<i>Veterinarski.-Sanitarni inspektor</i>	<i>Stalno</i>
22.	<i>Veterinarski-sanitarni pregled životinja za klanje i drugih namirnica životinjskog porijekla</i>	<i>Veterinarska stanica, Veterinarski i Sanitarni inspektor</i>	<i>Stalno</i>
23.	<i>Zabrana klanja životinja bez veterinarskog pregleda</i>	<i>Veterinarski inspektor</i>	<i>Stalno</i>
24.	<i>Organizovanje deratizacije, dezinfekcije sredstava za prevoz i objekata za smještaj životinja</i>	<i>Veterinarska stanica, Općinske inspekcije</i>	<i>Stalno</i>
25.	<i>Edukac. proizvođača bilja i biljnih proizvoda</i>	<i>Poljopr.inspektor, Udruženje poljop.inžinj. i tehničara</i>	<i>Stalno</i>
26.	<i>Striktna primjena propisa iz zaštite od požara</i>	<i>Vlasnik-korisnik imovine, rukovodilac organa uprave,</i>	<i>Stalno</i>

		<i>upravne organizacije i drugog državnog organa Federacije, kantona, grada i općine, direktor, odnosno drugo odgovorno lice u privrednom društvu i u drugom pravnom licu</i>	
27.	<i>Redovno informisanje o stanju na HA "Modrac" u vanrednim uslovi-ma</i>	<i>Služba, održavanja na HA "Modrac", Služba za civilnu zaštitu, Operativni centar CZ</i>	<i>Period većih kišnih padavina</i>
28.	<i>Edukacija stanovništva iz oblasti zaštite od NUS-a i MES-a</i>	<i>Služba za civilnu zaštitu, Crveni križ</i>	<i>Stalno</i>
39.	<i>Obilježavanje rizičnih površina od mina</i>	<i>BH MAC, "B" TUN tim FUCZ, deminerske organizacije</i>	<i>Stalno</i>
30.	<i>Preuzimanje, skladištenje i uništa-vanje NUS-a</i>	<i>Služba za CZ u saradnji sa "A" TUN timom FUCZ</i>	<i>Stalno</i>
31.	<i>Obuka i opremanje struktura CZ</i>	<i>Općina, pravna lica i Služba za civilnu zaštitu</i>	<i>Stalno</i>
32.	<i>Obuka stanovništva iz oblasti zaštite i spašavanja</i>	<i>Služba za civilnu zaštitu u skladu sa planom KUCZ i FUCZ</i>	<i>2013. - 2017.</i>

U planiranju preventivnih mjera zaštite i spašavanja mogu se planirati i druge preventivne mjere za koje se ukaže potreba tokom izrade planske dokumentacije.

5. Osnovni ciljevi, zadaci i način ostvarivanja zaštite i spašavanja sa smjernicama za organizovanje snaga i sredstava civilne zaštite, odnosno snaga zaštite i spašavanja

5.1. Potrebni uslovi za suprotstavljanje prirodnim i drugim nesrećama

Da bi se strukture civilne zaštite, organi uprave, privredna i druga pravna lica mogli uspješno suprotstaviti u svim oblicima ugrožavanja ljudi i materijalnih dobara u slučaju pojave prirodne ili druge nesreće većih razmjera potrebno je da budu ispunjeni slijedeći uslovi:

- *da operativni centar civilne zaštite, osmatračka mreža i osmatračke jedinice budu obrazovane, opremljene potrebnim tehničkim sredstvima i obučene za izvršavanje svojih zakonom propisanih poslova te kao takve omoguće kvalitetan, brz i neprekidan protok informacija za sve sudionike zaštite i spašavanja.*
- *da upravne, stručne i druge poslove zaštite i spašavanja iz nadležnosti općine vrši Služba civilne zaštite općine koja je opremljena savremenim sredstvima i popunjena stručnim kadrovima te može uspješno odgovoriti svim svojim zakonom propisanim obavezama koji se pred nju, kao menadžeru civilne zaštite općine, postave.*
- *da je razvijena lična i uzajamna zaštita građana što podrazumijeva da su svi obučeni za preduzimanje mjera i postupaka preventivne zaštite, prve pomoći i samopomoći i za druge vidove hitnih intervencija u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara. Sva domaćinstva su opremljenima neophodnim sredstvima za ličnu i uzajamnu zaštitu;*
- *da postoje obrazovani, popunjeni, opremljeni i obučeni štabovi civilne zaštite po mjesnim zajednicama i koji su spremni da odgovore svim izazovima u upravljanju akcijama zaštite i spašavanja;*

- da su određeni povjerenici civilne zaštite u svim naseljima, tijelima uprave i službama za upravu općine, drugim tijelima i ustanovama i pravnim osobama u kojim se ne osniva štab civilne zaštite. Svi povjerenici su zadovoljavajuće starosne i obrazovne strukture, obučeni i opremljeni za izvršavanje svojih poslova koji se odnose na organizovanje i preduzimanje neposrednih mjera na učestvovanju građana i uposlenika u provođenju samozaštite te mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na području za koje su zaduženi;
- da postoje organizovane, opremljene i obučene službe zaštite i spašavanja u pravnim licima čija je redovna djelatnost od neposrednog značaja za zaštitu i spašavanje koje te poslove ostvaruju provođenjem preventivnih i operativnih mjera zaštite i spašavanja. Službe zaštite i spašavanja su organizovane u pravnim licima koja obavljaju djelatnost iz područja: zdravstva, veterinarstva, stambeno-komunalnih poslova, građevinarstva, transporta, snabdijevanja, ugostiteljstva, vatrogastva i ekologije;
- da za neposredno izvršavanje zadataka zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća većih razmjera i otklanjanje posljedica nastalih djelovanjem tih nesreća imaju organizovane jedinice opće i specijalizovane namjene. Jedinice opće namjene treba da su opremljene, obučene i organizovane na teritorijalnom principu po mjesnim zajednicama, jačine odjeljenja i vodova. Za izvršavanje složenijih zadataka zaštite i spašavanja su organizovane specijalizovane jedinice za zaštitu od požara, prvu medicinsku pomoć, zaštitu i spašavanje od NUS-a, RHB zaštitu, zaštitu i spašavanje iz ruševina i asanaciju terena a koje se koriste kada snage i sredstva pravnih lica i službe zaštite i spašavanja te jedinice civilne zaštite opće namjene nisu dovoljne za ostvarivanje efikasne zaštite i spašavanja na području općine

5.2. Ciljevi i zadaci

Program razvoja zaštite i spašavanja na području općine Lukavac, u planiranim ciljevima i zadacima usko je vezan za Strategiju razvoja općine Lukavac.

Kako bi se približili viziji ostvarivanja zaštite i spašavanja općine Lukavac potrebno je definisati ciljeve koji će se u narednom periodu realizovati. Uzimajući u obzir ograničene resurse, u smislu finansijskih i institucionalnih kapaciteta, definišu se sljedeći ciljevi i zadaci:

CILJ 1.

CILJ	ZADACI	IZVRŠAVA	ROKOVI
normativno-pravno regulisanje	1. Ažuriranje Procjene ugroženosti općine od prirodnih i drugih nesreća većih razmjera u skladu sa promjenama koje su nastale a mogu izazvati pojavu opasnosti	Služba za civilnu zaštitu	2013-2017 g
	2. Program razvoja zaštite i spašavanja za period 2013-2017.	Općinsko vijeće	maj, 2013.g.
	3. Ažuriranje Plana zaštite općine od prirodnih i drugih nesreća većih razmjera	Općinski načelnik	2013-2017 g.

	4. Donošenje odluka i drugih akata iz oblasti zaštite i spašavanja	Općinsko vijeće, Općinski načelnik i Služba za civilnu zaštitu	2013.- 2017.
--	--	---	--------------

CILJ 2.

CILJ	ZADACI	IZVRŠAVA	ROKOVI
Popuna ljudstvom štabova,	1. Popuna struktura civilne zaštite na području općine Lukavac	Služba za civilnu zaštitu u saradnji sa Predsjednicima vijeća MZ i ovlaštenim licima i preduzećima i ustanovama	2013.- 2017.

CILJ 3.

CILJ	ZADACI	IZVRŠAVA	ROKOVI
Nabavka neophodnih materijalno-tehničkih	1. Opremanje štabova, povjerenika, jedinica i službi zaštite i spašavanja prema ličnim I materijalnim formacijama	Općinski načelnik na prijedlog Službe za civilnu zaštitu	Do kraja 2017. g.

CILJ 4.

CILJ	ZADACI	IZVRŠAVA	ROKOVI
Obuka za zaštitu i	1. Obuka struktura civilne zaštite i građana	Služba civilne zaštite	2013. g. - 2017. g.

5.3. Smjernice za organizovanje snaga i sredstava za zaštitu i spašavanje

Poslovi zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća su od općeg interesa za općinu Lukavac.

Općina osigurava izgradnju jedinstvene organizacije zaštite i spašavanja na teritoriji općine u skladu sa Zakonom i drugim propisima, planovima i drugim dokumentima kojima se uređuju pitanja organizovanja, razvoja, pripremanja i upotrebe snaga i sredstava namijenjenih za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća

Zaštita i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća organizuje se i provodi u skladu sa načelima međunarodnog humanitarnog prava i međunarodnog prava o zaštiti ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i preuzetim međunarodnim obavezama.

Civilna zaštita i druge djelatnosti namijenjene za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća imaju humanitarne, nevojne i natpolitičke karakteristike i zasnivaju se na načelima saradnje, solidarnosti i uzajamnom pomaganju svih učesnika u sprečavanju, otklanjanju ili ublažavanju posljedica djelovanja prirodnih i drugih nesreća većih razmjera.

Jedinstveno organizovanje zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća većih razmjera ostvaruje se organizovanjem i preduzimanjem sljedećih mjera i aktivnosti:

1. otkrivanje, praćenje i sprečavanje opasnosti od prirodnih i drugih nesreća;
2. osmatranje i uzbunjivanje o opasnostima i davanje uputstava za zaštitu i spašavanje;
3. obučavanje i osposobljavanje za zaštitu i spašavanje;
4. organizovanje, opremanje, obučavanje i osposobljavanje civilne zaštite i uspostava i održavanje drugih vidova zaštite i spašavanja;
5. mobilisanje i aktiviranje snaga i sredstava za zaštitu i spašavanje;
6. otklanjanje posljedica prirodnih i drugih nesreća do osiguranja osnovnih uslova za život;
7. nadzor nad provođenjem propisa o zaštiti od prirodnih i drugih nesreća;
8. pružanje pomoći susjednim i drugim općinama na području Bosne i Hercegovine i Distrikta Brčko;
9. traženje pomoći od susjednih i drugih općina na području Bosne i Hercegovine i Distrikta Brčko.

Lična i uzajamna zaštita

Ličnu i uzajamnu zaštitu, kao najmasovniji oblik pripremanja i organizovanog učešća građana u zaštiti i spašavanju, bi trebalo organizovati i sprovoditi u okviru svake porodice, stambene i poslovne zgrade, naseljima, javnim objektima i pravnim licima.

Gradiće i uposlenike je potrebno osposobiti i uvježbati za mjere i postupke preventivne zaštite, prvu pomoć i samopomoć, zbrinjavanje djece i nemoćnih lica i druge hitne intervencije u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara.

Mjere zaštite i spašavanja

Prilikom utvrđivanja prostornih i urbanističkih planova se mora obezbijediti njihovo prilagođavanje zahtjevima zaštite i spašavanja. Pri planiranju prostora za razvoj grada, naselja industrijskih, saobraćajnih, energetskih, PTT i svih drugih djelatnosti i objekata obezbijediti poštovanje zahtjeva zaštite i spašavanja.

Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara - Skloništa i zaklone treba graditi na osnovu procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća većih razmjera. Na osnovu procjene ugroženosti se odlučuje u kojim urbanim dijelovima općine graditi sklonište a u kojim je dovoljno obezbijediti samo zaklone i skloništa dopunske zaštite. Skloništa bi u pravilu trebalo graditi kao dvonamjenska, kako bi se ista mogla u miru koristiti za kulturne, ugostiteljske, trgovačke i slične potrebe.

Evakuaciju bi trebalo izvoditi pravovremeno i u najnužnijem obimu. U načelu, evakuisati samo određene kategorije stanovništva i materijalnih dobara. Štabovi, službe za upravu nadležne za prostorno planiranje i urbanizam, promet, zdravstvo i socijalnu zaštitu, snabdijevanje, stambeno-komunalne poslove, obrazovanje i druge službe, organizacije i pravna lica koje učestvuju u evakuaciji se pravovremeno moraju uključiti u planiranje evakuacije i obezbjeđuju potrebna sredstva za evakuisanje stanovništva i materijalnih dobara.

Zbrinjavanje ugroženih i stradalih građana u slučaju prirodne i druge nesreće većih razmjera se mora pravovremeno utvrditi u planovima zaštite i spašavanja. Za zbrinjavanje ugroženih i stradalih se moraju obezbijediti osnovne potrebe za život (nužni smještaj, ishrana, odjeća, posteljina, zdravstvena zaštita i sl.). U pripremi ove mjere zaštite i spašavanja bi trebalo pravovremeno angažovati štabove civilne zaštite, povjerenike i humanitarne organizacije koje će učestrovati u njenoj realizaciji.

Za radiološku, hemijsku i biološku zaštitu i otklanjanje nastalih posljedica treba obučiti i uvježbati građane u okviru lične i uzajamne zaštite. Preduzeti mjere da se građani obezbijede sredstvima za ličnu RHB zaštitu a pravna lica za svoje uposlenike sredstvima za kolektivnu zaštitu u skloništima.

Zaštita i spašavanje od rušenja se obavezno planira i provodi kao preventivna i kao operativna mjeru. Ova mjeru zahtijeva organizovane, obučene i dobro opremljene snage. Za sprovođenje spašavanja u specifičnim situacijama, kao što je zatrpanjanje u dubokim ruševinama, blokada velikim požarima ili poplavama, treba obezbijediti specifičnu spasilačku opremu i dobro uvježbane i psiho-fizički zdrave i jake spasioce. U spasavanju ljudi i materijalnih dobara iz ruševina treba planirati i koristiti pored snaga civilne zaštite i građevinska, komunalna, rudarska, transportna i druga privredna društva, vatrogasne jedinice, kao i druga pravna lica koja raspolaže odgovarajućim materijalno-tehničkim sredstvima, opremom, znanjem i radnom snagom. Za spašavanje u lakšim situacijama bi trebalo obučiti građane u okviru samozaštite.

Zaštita i spašavanje od požara- Zaštita od požara obuhvata skup mjera i radnji upravne, organizacione, tehničke, obrazovne i propagandne prirode koje se preduzimaju u cilju zaštite ljudskih života i imovine od požara.

U nastojanju da se zaštite životi ljudi i njihova imovina od požara preduzimaju se mjeru i radnje za otklanjanje uzroka požara, za spriječavanje nastajanja i širenja požara, za otkrivanje i gašenje požara, za spašavanje ljudi ugroženih požarom, za utvrđivanje uzroka požara, kao i za pružanje pomoći kod otklanjanja posljedica prouzrokovanih požarom.

Zaštitu od požara organizuju i osiguravaju njen sprovođenje vlasnici, odnosno korisnici imovine na način utvrđen Zakonom i drugim propisima. Svaki pojedinac ima obavezu da vodi računa da svojim postupcima ne ugrožava živote ljudi i imovinu drugih vlasnika.

Prema Zakonu o zaštiti od požara i vatrogastvu u Federaciji Bosne i Hercegovine

(„Službene novine Federacije BiH“, broj:64/09) odgovorna lica za organizovanje zaštite od požara su:

1. vlasnik, odnosno korisnik imovine kada se radi o privatnom vlasništvu,
2. rukovodilac organa u organima uprave, upravne organizacije i drugog državnog organa Federacije, kantona, grada i općine
3. direktor, odnosno drugo odgovorno lice u privrednom društvu i drugom pravnom licu određeno općim aktom pravnog lica.

U gašenju većih požara se angažuju organizacije čija je redovna djelatnost zaštita i spašavanje od požara i ako ona nisu dovoljna, angažuju se sve raspoložive snage i sredstva civilne zaštite i drugi organi i organizacije na području općine, kao i pomoć od susjednih općina i kantona.

Zaštita od neeksploziranih ubojnih sredstava je mjera koja se sastoji u pronalaženju, otkrivanju, obilježavanju, iskopavanju, prenošenju, utovaru, prevoženju, istovaru, privremenom skladištenju, dezaktiviranju i uništavanju neeksploziranih ubojnih sredstava na svim područjima na kojima se nalaze ta sredstva. Mjeru organizovati kroz samozaštitu građana koje treba upoznati sa opasnostima i postupcima u slučaju pronalaska NUS-a i planiranje angažovanja obučenih i opremljenih specijalizovanih timova civilne zaštite namijenjenih za izvršavanje ovih poslova.

Prvu medicinsku pomoć treba organizovati tako da se stvore uslovi za pružanje prve medicinske pomoći na mjestu povređivanja i u toku evakuacije do zdravstvene ustanove. Obezbijediti učešće građana kroz ličnu i uzajamnu zaštitu, zdravstvene ustanove, crvenog križa i drugih humanitarnih organizacija.

Zaštitom i spašavanjem životinja i namirnica životinjskog porijekla, prvenstveno treba da se bave organi i organizacije i individualni proizvođači koji se bave uzgojem i čuvanjem životinja i namirnica životinjskog porijekla, kao svojom redovnom djelatnošću. Općinska služba za upravu nadležna za poljoprivrednu i stočarstvo u saradnji sa štabovima civilne zaštite i Veterinarskom stanicom čini osnovnu snagu za organizaciju, usklađivanje i po potrebi neposredno provođenje ove mjere.

Za asanaciju terena treba prvenstveno osposobiti i pripremiti komunalno preduzeće koje se u cjelini uključuje za izvršavanje zadataka asanacije terena a po potrebi će se uključivati i pravna lica, zdravstvene i veterinarske ustanove, vatrogasne jedinice, jedinice i Službe civilne zaštite, te organi uprave i općinske službe za upravu koji su nadležni za preduzimanje sanitarno-higijenskih i sanitarno-tehničkih mjera na terenu.

Zaštitu bilja i biljnih proizvoda treba prvenstveno da vrše privredna društva iz oblasti poljoprivrede, šumarstva i snabdijevanja i individualni poljoprivredni proizvođači u okviru svoje redovne djelatnosti zajedno sa organima uprave i općinskim službama za upravu koje su nadležne za ovu oblast.

Zaštitu okoliša prvenstveno treba obezbijediti kroz poštivanje propisanih preventivnih mjera zaštite a za intervencije u zaštiti i spašavanju od opasnosti i posljedica od tehnološke ili ekološke nesreće organizirati i osposobiti stručne ekipe u pravnim licima koja se bave nekim vidom zaštite okoliša i osigurati potrebnu opremu i sredstva u skladu sa procjenom ugroženosti Općine.

Zaštita na vodi i pod vodom – provode je privredna društva u oblasti vodoprivrede i građani kroz preduzimanje propisanih preventivnih mjera. Za slučaj potrebe će se

angažovati službe zaštite i spašavanja i jedinice civilne zaštite koje se moraju opremiti i osposobiti za spašavanje na vodi i pod vodom.

Štabovi civilne zaštite

Štabovi civilne zaštite se formiraju kao operativno-stručni organi u naseljenim mjestima, privrednim i drugim pravnim licima, za rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja na području naselja i Općine. Štabovi se u miru aktiviraju samo onda kada nadležni organ proglaši da je nastalo stanje prirodne i druge nesreće na određenom području kao i za vrijeme vježbi civilne zaštite, a u ratu funkcionišu stalno. U rukovođenju akcijama zaštite i spašavanja štabovi civilne zaštite vrše slijedeće poslove:

- Odlučuju o upotrebi snaga i sredstava civilne zaštite na zaštiti i spašavanju i te snage raspoređuju na ona područja koja su ugrožena
- Naređuju provođenje odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja i određuju snage i sredstva koje će te mjere provoditi
- Usmjeravaju, koordiniraju i rukovode akcijama zaštite i spašavanja svih učesnika angažovanih na zaštiti i spašavanju.

Povjerenici civilne zaštite

Povjerenike civilne zaštite treba postavljati u naseljima, dijelovima naselja, stambenim zgradama, organima uprave, drugim organima i ustanovama u kojima se ne osnivaju štabovi civilne zaštite. Povjerenici u organima uprave i drugim organima vlasti i pravnim licima vrše poslove koji se odnose na organizovanje i pripremanje mjera i aktivnosti na sudjelovanju službenika i zaposlenika na provođenju lične i kolektivne zaštite i mjera zaštite i spašavanja u objektima za koje su zaduženi, a povjerenici u naseljima vrše poslove koji se odnose na organizovanje i preduzimanje neposrednih mjera na učešću građana na provođenju samozaštite, kao i mjera zaštite i spašavanja i učestvuju u svim aktivnostima Civilne zaštite koje se provode na zaštiti i spašavanju na određenom području.

Službe zaštite i spašavanja

Službe zaštite i spašavanja se po pravilu organizuju u pravnim licima čija je redovna djelatnost od neposrednog značaja za zaštitu i spašavanje. One vrše poslove po pitanjima koja proizlaze iz osnovne djelatnosti pravnog lica, a ostvaruju ih provođenjem preventivnih i operativnih mjera zaštite i spašavanja, od momenta nastajanja prirodne ili druge nesreće do otklanjanja posljedica, odnosno do momenta kad se ocijeni da prestaje potreba za angažovanjem tih službi.

Jedinice civilne zaštite

Jedinice civilne zaštite treba organizovati, opremiti i osposobljavati kao operativne interventno-manevarske snage za neposredno izvršavanje zadataka zaštite i spašavanja. Formiranje jedinica civilne zaštite treba vršiti, u načelu, radi izvršavanja onih zadataka za koje se ocijeni da postojeće snage i sredstva službi zaštite i spašavanja ne bi bile dovoljne. Jedinice civilne zaštite se formiraju kao jedinice opšte i specijalizovane namjene.

Jedinice civilne zaštite opšte namjene treba formirati, opremati i obučavati za izvršavanje zadataka na pružanju podrške u provođenju prve medicinske pomoći, za

gašenje početnih i manjih požara, zaštitu od poplava, spašavanju ugroženih iz ruševina, izgradnji skloništa i zaklona, provođenje mjera RHB zaštite, evakuaciji i zbrinjavanju ugroženih i stradalih, transportu i snabdijevanju osnovnim sredstvima za ishranu, smještaj i zdravlje ugroženog stanovništva, te zaštitu životinja. Ove jedinice koristiti za djelovanje i pomoć službama zaštite i spašavanja na području na kojem su organizovane. U slučaju potrebe ove jedinice se mogu upućivati i van područja za koje su obrazovane.

Jedinice civilne zaštite specijalizovane namjene treba organizovati, pripremati i obučavati radi izvršavanja složenijih i istovrsnih zadataka zaštite i spašavanja prvenstveno iz onih oblasti koje nemogu pokriti postojeće službe zaštite i spašavanja a u skladu sa procjenom ugroženosti općine od prirodnih i drugih nesreća većih razmjera.

Društvene organizacije (Crveni križ, vatrogasne organizacije, radio-amatere i sl.) sa njihovim stručnim kadrovima i opremom treba uključiti u akcije zaštite i spašavanja.

Za opremanje jedinica civilne zaštite prvenstveno treba koristiti materijalno-tehnička sredstva pravnih lica i sredstva u svojini građana. Za obavljanje složenijih zadataka, kao što je spašavanje iz ruševina, spasavanje s visina, pronalaženje i uništavanje NUS-a i sl. treba u potrebnom obimu obezbijediti i specijalna materijalno-tehnička sredstva.

Rukovođenje i upotreba snaga i sredstava civilne zaštite

Za operativno-stručno rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja formiraju se štabovi civilne zaštite po mjesnim zajednicama i Općinski štab civilne zaštite za područje općine Lukavac.

Složenost i obimnost zadataka zaštite i spašavanja od posljedica prirodnih i drugih nesreća većih razmjera čini rukovođenje civilnom zaštitom složenim i značajnim za uspješno djelovanje zaštite i spašavanja u cjelini. Radi toga se mora posvetiti posebna pažnja popuni štabova civilne zaštite stručnim kadrovima koji imaju organizatorske sposobnosti i iskustvo za rukovođenje.

Štabove civilne zaštite treba osposobiti i uvježbati da sa uspjehom mogu procjenjivati nastalu situaciju, brzo i efikasno preduzimati odgovarajuće mjere i aktivnosti zaštite i spašavanja, sa uspjehom koordinirati zadatke i mjere svih učesnika u zaštiti i spašavanju

6. Osnove za izradu programa obučavanja i osposobljavanja u zaštiti i Spašavanju

Obučavanje i osposobljavanje pripadnika civilne zaštite i stanovništva se izvodi u skladu sa nastavnim planom i programom kojo donosi direktor Federalne uprave civilne zaštite.

a) Obučavanje i osposobljavanje jedinica civilne zaštite

Sa jedinicama specijalizovane namjene, nakon njihovog formiranja, materijalne i kadrovske popune planirati i izvoditi (u najpogodnije vrijeme) obuku najmanje jednom godišnje.

Obuku jedinica civilne zaštite opće namjene planirati i izvoditi uz primjenu praktičnog metoda rada s naglaskom na uvježbavanju postupaka i ponašanja u vanrednim situacijama. Teorijski dio nastave svesti na najneophodnija objašnjenja i davanja podataka o temi ili predmetu sa kojim se pripadnici jedinice upoznaju. Izvođenje obuke, u načelu, planirati u naseljima gdje su jedinice organizovane.

Pripremi komandira jedinica i rukovodilaca službi zaštite i spašavanja i drugih lica koja izvode nastavu posvetiti posebnu pažnju kroz organizovanje specijalističkih kurseva najmanje jednom u dvije godine.

Potpuno materijalno obezbjeđenje (očigledna nastava, stručnost predavača i dobro odabran metod rada, finansijska sredstva) je osnovna pretpostavka za uspjeh obuke, pa se u pripremi za obuku i u njenom izvođenju moraju obezbijediti ti bitni uslovi i pretpostavke.

b) Obuka štabova civilne zaštite

Obuku štabova civilne zaštite izvoditi nakon njihovog formiranja i kadrovske i materijalne popune. Sadržaj obuke i vježbi štabova postaviti tako da se obrade pitanja mobilizacije i sprovodenja mjera na angažovanju jedinica i službi za zaštitu i spašavanje.

Pored uvježbavanja i obuke Štabova, kao stručno-operativnih tijela, planirati da obuci jedinica prisustvuju pojedini članovi Općinskog štaba. Pored poznatih formi rada koje se primjenjuju na obuci jedinica i štabova (predavanja, vježbe i sl.) predvidjeti i učešće u zajedničkim vježbama koje se organizuju na općinskom ili kantonalmom nivou.

c) Obuka stanovništva

Obučavanje građana za ličnu i uzajamnu zaštitu, u načelu, treba vršiti putem sredstava masovnog informisanja (radio i TV) uz primjenu najpogodnijeg oblika prenošenja obrazovnog sadržaja (radio i TV klipovi, saopćenja, otvorene emisije i sl.). Po potrebi treba primijeniti i druge oblike masovnog informisanja kroz: štampanje letaka, uputstava, brošura i sl, kao i obučavanje prema nastavnim planovima koje je donio direktor Federalne uprave Civilne zaštite.

7. Smjernice za istraživačku i razvojnu djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje

Istraživačku i razvojnu aktivnost u oblasti zaštite i spašavanja, kao specifičnog područja naučnog rada, radi interdisciplinarnosti ove oblasti, izučavanja i objašnjavanja stanja i pojava, sveobuhvatnog sintetičkog pristupa istraživačkoj djelatnosti bi trebalo provesti kroz sljedeće aktivnosti:

- redovno praćenje, proučavanje i analiza razvoja fundamentalnih i aplikacionih naučnih oblasti, te stepena razvoja naučnih saznanja u pojedinim granama nauke (rudarstvo, geologija, arhitektura, građevinarstvo, mašinstvo, elektrotehnika, informatika i sl) koje na bilo koji način, više ili manje tretiraju, primarno ili sekundarno, zaštitu i spašavanje. Takvo praćenje bi trebalo usmjeriti na najbitnije naučne oblasti koje omogućavaju sveobuhvatni tretman zaštite i spašavanja angažovanjem i animiranjem naučnih kadrova iz tih naučnih oblasti u institucijama gdje rade.

- timski, kolektivan, rad takvih stručnih naučnih radnika, i ugradnja njihovih aktuelnih naučnih saznanja u preventivnu zaštitu, rezultirat će većom sigurnošću ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća većih razmjera.

- institucije kojima je redovna djelatnost zaštita i spašavanje, u dijelu datih ovlaštenja nadležnih organa, koje već raspolažu određenim kadrovskim i stručnim potencijalima, bi trebale da preuzmu dio svoje obaveze na planu intenziviranja teoretskih istraživanja i stalnog sistematizovanja iskustava i dostignuća u svojim oblastima, te praktične primjene tih saznanja u oblast zaštite i spašavanja. One svoju djelatnost treba da prvenstveno usmjere u pravcu istraživanja i unapređenja

preventivne zaštite od prirodnih i drugih nesreća većih razmjera, kao i integracije istraživačkog rada u cjelini i razvijanju svih aktivnosti kojim se doprinosi unapređenju zaštite i spašavanja.

- stručno-naučni pristup metodologiji istraživanja i utvrđivanja uslova i uzroka nastanka priorodnih i drugih nesreća većih razmjera je jedini ispravan put koji, s velikom dozom sigurnosti, može dati meritorne podatke i zaključke na osnovu kojih se može izvući tačan sud o uzrocima i uslovima nastanka neželjenih pojava, kao i uticaju objektivnih i subjektivnih faktora na njihov nastanak. Pošto su posljedice prirodnih i drugih nesreća većih razmjera veoma teške, neophodno je znati i moći iskoristiti sve poznate podatke u cilju egzaktnog utvrđivanja stvarnih uzroka nastanka prirodne i druge nesreće većih razmjera. Krajnji cilj takvog istraživanja, osim što treba nadležnim organima pružiti materijalne, stručne dokaze o stvarnim uzrocima nastanka prirodne ili druge nesreće većih razmjera, treba da bude stvaranje podloge za izvlačenje zaključaka na osnovu kojih bi se temeljile aktivnosti na onemogućavanju ponavljanja sličnih situacija, preventivnom djelovanju.

- u cilju što efikasnijeg i funkcionalnijeg povezivanja svih snaga koje su, sa bilo kojeg aspekta, uključene u problematiku zaštite i spašavanja, neophodno je putem potrebnog broja stručnih savjetovanja i seminara, upoznavati se sa dostignućima u ovoj oblasti, upoznavati se sa globalnom politikom i problematikom zaštite i spašavanja te razmjenjivati iskustva unutar specifičnih djelatnosti i tematskih oblasti. Nastojati da što veći broj pripadnika pojedinih struktura civilne zaštite prođe dovoljan broj edukativnih seminara, savjetovanja, sajmova i praktičnih vježbi.

8. Pregled očekivanih troškova sa izvorima finansiranja

U skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, Procjenom ugroženosti općine Lukavac i ovim Programom u Budžetu Općine će se planirati sredstva koja će se koristiti namjenski za finansiranje zaštite i spašavanja, sa akcentom na finansiranje opremanja struktura civilne zaštite, provođenju preventivnih mjera, kao i realizaciju strateških pravaca razvoja zaštite i spašavanja.

Sredstva za zaštitu i spašavanje mogu se prikupljati iz više izvora i to su namjenska sredstva koja se mogu koristiti isključivo za namjene utvrđene u Zakonu o zaštiti i spašavanju i ovom Programu razvoja, što se detaljnije razrađuje godišnjim planovima.

Sredstva za realizaciju obaveza općine Lukavac definisanih Zakonom o zaštiti i spašavanju, Programa razvoja i godišnjim planovima za prikupljanja i korištenja sredstava zaštite i spašavanja, osigurat će se iz:

- budžeta Federacije BiH, Tuzlanskog kantona i Općine;*
- sredstava pravnih lica;*
- osiguranja;*
- dobrovoljnih priloga;*
- međunarodnih pomoći - donacija;*
- ostalih izvora predviđenim Zakonom o zaštiti i spašavanju i drugim zakonskim propisima.*

Sredstva za zaštitu i spašavanje, koja će se obezbijediti kroz budžete Općine, Tuzlanskog kantona i Federacije BiH i implementirati na području općine Lukavac u planiranom petogodišnjem periodu.

Sredstva posebne naknade za zaštitu i spašavanje koja se planiraju u budžetu Općine je potrebno voditi na posebnom računu Općine, a sredstva iste namjene

odobrena od Tuzlanskog kantona i Federacije BiH usmjeravati na taj račun i koristiti za odobrene projekte, planove i akcije.

Sredstva namijenjena za realizaciju posebnih projekata, planova i akcija od značaja za zaštitu i spašavanje, a koje redovnim budžetskim sredstvima finansiraju ili sufinansiraju organi i preduzeća Tuzlanskog kantona i Federacije BiH nisu iskazani u tabeli (projekcija prihoda) jer se ona pozicioniraju u tim budžetima i koriste po posebnim procedurama.

Očekivani troškovi

Sredstva namijenjena za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća koristit će se za:

- obuku i vježbu struktura civilne zaštite (štabovi i službe civilne zaštite, povjerenici, građani i drugi),
- provođenje preventivnih mjera zaštite i spašavanja ,
- za opremanje struktura civilne zaštite formacijskom opremom i sredstvima (štabovi i službe civilne zaštite i povjerenici),
- finansiranje posebnih projekata značajnih za zaštitu i spašavanje (sanacija tzv. divljih deponija, čišćenje rijeka, formiranje odbrambenih nasipa, sufinansiranje nabavke opreme i sredstava u ustanovama od posebnog interesa za zaštitu i spašavanje, i dr.),
- nabavku opreme i sredstava vatrogasnim i drugim jedinicama (specijalna vozila i dr. tehnika),
- izgradnju novih i održavanje postojećih javnih skloništa,
- finansiranje mjera zaštite i spašavanja i djelimičnu sanaciju posljedica nastalih djelovanjem prirodnih i drugih nesreća.

Način korištenja ovih sredstava detaljnije se razrađuje godišnjim planovima prikupljanja i korištenja sredstava zaštite i spašavanja, a petogodišnja projekcija prikazana je u slijedećoj tabeli:

Projekcija rashoda za period 2013. - 2017. godine

Za svaku godinu će se donositi Planovi za prikupljanje i utrošak sredstava posebne naknade kao i drugih sredstava namijenjenih za finansiranje mjera zaštite i spašavanja utvrđenih Zakonom o zaštiti i spašavanju kao i Zakonom o zaštiti od požara, te drugim pozitivnim zakonskim propisima kao i donacijama. Usaglašavat će se godišnje Planove Budžeta sa Programom razvoja za period 2013-2017. godine, te sve definisati Odlukom o izvršenju Budžeta. Realizacija Programa razvoja će biti realizovana u skladu sa raspoloživim sredstvima kako namjenskim tako i izvornim Budžetskim, zbog čega će se planirati rashode za svaku godinu pojedinačno, a što će biti sastavni dio ovog programa.

**PREDSEDJAVAJUĆI
OPĆINSKOG VIJEĆA**

Dr. Dževdet Osmanbegović s.r.

Bosna i Hercegovine
Federacije Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
Općine Lukavac
Općinski načelnik

Broj: 01-31-3-735/ 13
Lukavac, 31.05.2013. godine

Na osnovu člana 25. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj: 25/03 i 67/05) i člana 32. Statuta općine Lukavac-prečišćeni tekst ("Službeni glasnik općine Lukavac" broj 5/08), Općinsko vijeće Lukavac na 7. Redovnoj sjednici održanoj dana 31.05.2013.godine, donijelo je

Z A K L J U Č A K

I

Ne prihvata se ponuda od strane Grahić (Hazim) Nedima iz Puračića, ulica Novo Naselje, za preuzimanje iz njegovog posjeda neizgrađenog građevinskog zemljišta označenog kao:

-k.č.br. 27 zvana „Meraja“ Livada IV klase u površini od 434 m², upisane u pl.br. 1918 k.o. Puračić, u posjedu Grahić (Hazim) Nedima iz Puračića sa 1/1 (po novom premjeru), a što po starom premjeru odgovara nekretnini označenoj kao k.č.br. 2101/25 zvana „Meraja“ Oranica u površini od 434 m², upisana u zk.ul.br. 2219 k.o. Puračić, zemljišnoknjižno vlasništvo Opštenarodna imovina sa 1/1, uknjiženo pravo korištenja na nekretnini upisanoj u „A“ listu u korist Grahić Nedima sina Hazima iz Puračića sa 1/1, po cijeni od 20,00 KM/m², odnosno 8.680,00 KM za cijelu nekretninu.

II

Imenovani može prenijeti pravo korištenja navedenog zemljišta na treća lica ali ne po cijeni nižoj od 8.680,00 KM koja je ponuđena općini.

III

Na ime troškova postupka imenovani je dužan uplatiti iznos od 50,00 KM na žiro račun budžeta općine Lukavac broj: 1610250023300029, vrsta prihoda 722449 otvorenog kod Raiffeisen Bank d.d. BiH.

O b r a z l o ž e n j e

Grahić (Hazim) Nedim iz Puračića se dana 13.05.2013.godine, obratio se Općinskom vijeću Lukavac putem Službe za geodetske i imovinsko-pravne poslove, općine Lukavac sa ponudom za preuzimanje neizgrađenog građevinskog zemljišta u ukupnoj površini od 434 m², koje je navedeno u tački 1. dispozitiva ovog Zaključka, po cijeni od 8.680,00 KM za cijelu nekretninu.

Nakon razmatranja navedenog zahtjeva, izvršenog uvida u raspoloživu dokumentaciju i važeće zakonske propise, utvrđeno je sljedeće:

- da je članom 25. stav 1. i 2. Zakona o građevinskom zemljištu propisano:

„Raniji vlasnik neizgrađenog građevinskog zemljišta u državnoj svojini, odnosno nosilac privremenog prava korištenja zemljišta i prije donošenja rješenja o preuzimanju zemljišta može ponuditi neizgrađeno gradsko građevinsko zemljište općini, odnosno gradu, a općina odnosno grad ima prvenstveno pravo preuzimanja tog zemljišta.“

Ukoliko Općinsko vijeće ne prihvati ponudu iz prethodnog stava, raniji vlasnik može prenijeti pravo korištenja na treća lica, ali ne po nižoj cijeni od one koja je ponuđena općini odnosno gradu.“

Obzirom da općina Lukavac nema interes za preuzimanje predmetnog zemljišta odlučeno je kao u dispozitivu Zaključka.

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ovog Zaključka ne može se uložiti žalba, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda u Tuzli u roku od 30 dana od dana prijema ovog Zaključka.

*Predsjedavajući
Općinskog vijeća*

Dr. Dževdet Osmanbegović s.r.

**SLUŽBENI GLASNIK OPĆINE
L U K A V A C**

Broj: 5/13

Izdaje: ..... *Općina Lukavac*

Uređuje: ..... *Stručna Služba Općinskog vijeća*

Tiraž: ..... 55 primjeraka

Adresa: ..... *Općina Lukavac - Općinsko vijeće*

Telefon - fax: 553-253

Službeni glasnik izdaje se po potrebi